

УДК [811.161.2'374'373.2:908]:37.01]"200/202"(091)

**ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВЧИЙ СЛОВНИК ВЛАСНИХ НАЗВ
УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ (2005–2025 рр.):
ІСТОРІЯ СТВОРЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

Галина Тимошик

*Львівський національний університет імені Івана Франка
кафедра української мови імені професора Івана Ковалика
вул. Університетська, 1, кімн. 234, 79001, Львів, Україна
тел.: 032 239 47 17*

*е.пошта: halyna.tymoshyk@gmail.com
https://orcid.org/0000-0001-7402-9808*

Дарія Якимович-Чапран

*Львівський національний університет імені Івана Франка
кафедра українського прикладного мовознавства
вул. Університетська, 1, кімн. 233, 79001, Львів, Україна
тел.: 032 239 43 55*

*е.пошта: darusja.jak@gmail.com
https://orcid.org/0000-0002-6887-4076*

Стаття присвячена оглядові понад 20-річного доробку викладачів кафедри українського прикладного мовознавства Львівського національного університету імені Івана Франка у галузі навчальної лексикографії – роботи над «Лінгвокраїнознавчим словником власних назв української мови» (2005–2025 рр.). Описано всі наявні на сьогодні випуски Словника, кожен з яких презентує окрему тематичну групу онімної лексики. З документальною точністю відтворено перебіг праці над Словником – від появи ідеї (наприкінці 2001 року) до виходу у світ 2020 року випуску новітнього зразка (лінгвокраїнознавчого словника-довідника Івонни Фецько про музеї міста Львова). Проведено детальний аналіз теоретичних напрацювань з навчальної лінгвокраїнознавчої лексикографії, а також практичних здобутків авторів різних випусків Словника. З'ясовано, що з огляду на зміни в позалінгвальній дійсності варто було б скоригувати реєстр гаслових слів і наповнюваність деяких словникових статей в уже опублікованих випусках Словника, а також розширити охоплення інших тематичних груп онімної лексики, не опрацьованих раніше в лінгвокраїнознавчому плані. На підставі аналізу цілої низки наукових студій про важливість використання текстів у лінгводидактиці наголошено на доцільності укладання додаткового тому – хрестоматій-читанки, що містив би добірку різностильових та різножанрових текстів, у яких актуалізується описана у Словникові онімна лексика. У підсумку окреслено загальну концепцію зведеного колективного «Лінгвокраїнознавчого словника власних назв української мови» та запропоновано опублікувати вже видані тематичні групи Словника на інтернет-сторінці кафедри українського прикладного мовознавства. Доречною є ідея імплементації колективної лексикографічної праці кафедри в електронних корпусах (наприклад, ГРАК) української мови для їхнього удоступнення ширшій аудиторії читачів.

Ключові слова: навчальна лексикографія, лінгвокраїнознавство, лінгвокраїнознавчий словник, онімна лексика, власні назви, словникова стаття, ілюстративний матеріал, тексти для читання.

DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/ufl.2026.20.5113>

Формулювання проблеми. Українська лінгводидактика як одна із галузей прикладного мовознавства від середини 90-х років минулого століття набула неабиякого розвитку; цьому сприяла щораз більша присутність українців у міжнародному житті, упізнаваність української культури та сепарація від тоталітарного минулого, де колонізовані народи, до яких належали й українці, попри позірну рівність зазна-

вали асиміляції, територіяльного поглинання та мовнокультурного поневолення, що позбавляло етнокультурну спільноту своєї тожсамости та унікальності, абсорбуючи її у чужокультурний проєкт здебільшого на правах культурної периферії, вторинної за значущістю, порівняно з домінантною культурою метрополії. З часу здобуття Україною Незалежності українським дослідникам вдалося розробити нові галузі та керунки викладання української мови для чужоземців, збагатити навчальні матеріали низкою новаційних впроваджень та здобутків, опрацювати значний пласт мовного матеріалу крізь призму лінгводидактичних вимог, видати чимало наукових розвідок, пов'язаних із лексикографічним опрацюванням мови, зрештою розпочати працю над створенням підручників, укладанням словників та іншими науково-навчальними проєктами. Активними учасниками цього процесу стали й викладачі катедри українського прикладного мовознавства Львівського національного університету імені Івана Франка. Упродовж тридцятирічної історії свого функціонування кафедра має значні напрацювання у царині методики викладання української мови як іноземної, зокрема це: посібники, підручники, наукові праці, довідкові розвідки та видання тощо. Важливим керунком діяльності катедри у галузі лінгводидактики стала праця над укладанням навчальних словників, а саме: «Лінгвокраїнознавчого словника власних назв української мови», адресатами якого є передусім студенти-чужоземці, як також і всі чужоземці, що цікавляться українською культурою та мовою.

Специфікою «Лінгвокраїнознавчого словника власних назв української мови» є те, що праця над укладанням лексикографічного джерела такого типу має враховувати низку важливих передумов та чинників, які вирізнятимуть його з-поміж інших надбань українського словникарства. *По-перше*, укладачі Словника мали звернути увагу на специфіку аудиторії реципієнтів (як правило, адресатами словника є чужоземці, хоча, зважаючи на тенденцію до розширення реєстру словника, він стає цінним джерелом інформації й для носіїв мови); *по-друге*, засадничо важливими були критерії відбору (якщо онімна група представлена розлогим корпусом номінацій, як-от: *топоніми*, *антропоніми* тощо) та ретельного пошуку (якщо онімна група перебуває на периферії комунікації сучасних українців, однак репрезентує номінації важливі для ідентифікації культури нації, як-от: *астроніми* тощо) онімного матеріалу; *по-третє*, особливої уваги потребувало питання компонування структури словникової статті, органічної для опрацювання та представлення тематично різних груп онімів; *по-чверте*, окремого розгляду заслуговувало питання семантизації онімної лексики, тобто процес розкриття, пояснення або набуття власною назвою певного змістового значення; розкриття специфіки конотонімізації пропріатем, як-от: *соціально-історичної*: **Чорнобиль** (радіаційна катастрофа тоталітарної доби), **Буча** (геноцид українців у контексті новочасної російсько-української війни), **Азов-сталь**, **острів Зміїний** (символізація стійкості українців); *культурно-історичної*: **Тарас Шевченко** (символ незборимості України), **Леся Українка** (символ незламності українського духу), **Іван Мазепа** (символ меценатства та нового політичного проєкту України); *по-п'яте*, важливим компонентом словникової статті став матеріал, що відображає комбінаторику пропріатема (тематико-ситуативні зв'язки реєстрового слова) та ілюструє її вживання в певному контексті (різностильові, у т. ч. фольклорні тексти української мовити тощо); *по-шосте*, добір текстуальної частини Словника, котру названо рубрикою «Тексти для читання», передбачав пошук матеріалу, наповненого онімами певної тематичної групи, та призначеного для опра-

цювання в чужомовній аудиторії. Про історію видань Словника та праці, пов'язані із лінгвокраїнознавчим опрацюванням пропріатем, йтиметься далі.

Формулювання цілей статті. З огляду на напрацювання кафедри українського прикладного мовознавства Львівського національного університету ім. Івана Франка (1996–2026 років) у галузі лінгводидактики, вважаємо за доцільне коротко представити її здобутки у царині навчальної лексикографії та означити перспективи подальшого розвитку лінгвокраїнознавчого опрацювання пропріальної лексики та праці над укладанням «Лінгвокраїнознавчого словника власних назв української мови», який став одним із вагомих набутків кафедри та окремою новою галуззю української навчальної лексикографії. Катедра українського прикладного мовознавства понад 20 років працює над створенням лінгвокраїнознавчого словника пропріатем, який є першим з-поміж ономастичних словників означеного типу. Упродовж 2005–2016 років викладачі кафедри українського прикладного мовознавства підготували та опублікували низку лексикографічних праць, а саме: одинадцять випусків (зошитів / зшитків) «Лінгвокраїнознавчого словника власних назв української мови»; за 2020–2025 роки підготовано до друку два лінгвокраїнознавчих словники, які за обсягом та вмістом інформації є енциклопедичними словниками-довідниками. Поява неоднакових за обсягом онімного матеріалу та наповненням текстової частини випусків Словника дає різні проєкції для розвитку колективної лексикографічної праці кафедри.

Виклад основного матеріалу. Праця над вивченням української мови крізь призму мовоукраїнознавства має тривалу історію на кафедрі українського прикладного мовознавства. Упродовж кількох років, починаючи з кінця 90-х років минулого століття і до 2001 року читався курс «Українознавство», який підготувала Дарія Добрусинець, викладачка кафедри українського прикладного мовознавства впродовж 1996–2018 років; у 2001 році до переліку навчальних дисциплін кафедри увели курс «Лінгвокраїнознавство» [20], який на початку своєї викладацької кар'єри підготувала Леся Антонів, натеper старший викладач кафедри українського прикладного мовознавства. Починаючи з кінця 2001 року на кафедрі розпочалося обговорення ідеї створення «Лінгвокраїнознавчого словника власних назв української мови».

Перш ніж перейти до розгляду історії створення, побудови та видання «Лінгвокраїнознавчого словника власних назв української мови» варто зауважити, що новочасна українська лексикографія має низку країнознавчих словників, що відображають важливі аспекти українського мовнокультурного виміру. Починаючи з другої половини 90-их років ХХ століття, з-поміж надбань українського словникарства виокремлюємо низку словників країнознавчого спрямування, які, спершись на попередню українську лексикографічну традицію, стали працями новітнього типу з огляду на добір матеріалу, специфіку його опрацювання, лексикографічні стратегії авторів-упорядників та цільову аудиторію реципієнтів. Такі словники – невід'ємний компонент лінгводидактичних студій загалом і навчальної лексикографії зокрема, оскільки стали важливим джерелом інформації з українознавства для усіх причетних до вивчення української мови (йдеться і про студентів-чужоземців, і про носіїв української мови).

Першим лексикографічним джерелом навчального типу з українознавства став «Шкільний словник з українознавства»; укладачі: Олександр Потапенко, Володимир Кузьменко (1995 року) [87]. Тривалий час ця лексикографічна праця була

чи не єдиною у галузі лінгводидактики та українознавства; варто зауважити, що й дотепер вона не втратила своєї актуальності.

Лексикографічними джерелами країнознавчого типу, що висвітлювали окремі аспекти українських мовнокультурних реалій стали праці «Словник символів культури України»; за заг. ред. Віктора Коцура, Олександра Потапенка, Миколи Дмитренка (2002 року) [62] та «100 найвідоміших образів української міфології»; укладачі: Олена Таланчук, Вікторія Завадська, Ярослава Музиченко, Оксана Шлапак (2002 року) [68]. Упродовж наступних років з'явилися лексикографічні праці «Мала енциклопедія українського народознавства»; за ред. Степана Павлюка (2007 рік) [42] та «Україна. Енциклопедичний словник»; автор-упорядник: Оксана Сліпушко (2008 рік) [78], які стали набуток українського словникарства та окремим досвідом у лексикографічній презентації ключових понять української культури.

Особливої уваги з огляду на типологію заслуговує лексикографічна праця «Україна в словах: мовознавчий словник-довідник» (2004 року), яку уклали викладачі Волинського національного університету ім. Лесі Українки, і де упорядником та керівником авторського колективу була професор Ніна Данилюк. Означений словник став першим в українському мовознавстві лінгвокраїнознавчим словником-довідником, побудованим за тематичним принципом. За браком натоді українських лінгвокраїнознавчих досліджень перед укладачами цієї лексикографічної праці посталла низка завдань, де одними із пріоритетних стали критерії добору національно-маркованої лексики української мови, яка могла б відобразити специфіку буття етнокультурної спільноти (їх виокремили вісім, а саме: 1) семантичний, 2) граматичний, 3) функційно-стилістичний, 4) перекладний, 5) зіставний, 6) лінгводидактичний, 7) експериментальний та 8) частотний [79 : 4]) та побудова словникової статті – одне із засадничих питань компонування та побудови словника.

Водночас із виходом у світ перших випусків «Лінгвокраїнознавчого словника власних назв української мови» у 2006 році з'явилася лексикографічна праця професора Віталія Жайворонка «Знаки української етнокультури: словник-довідник», котра стала важливим здобутком української лексикографії, адже як слушно зауважує у «Передмові» автор-упорядник: «Етносимволіка слова, тісно переплітаючись з етносимволікою позначуваної ним реалії, стає основною підвалиною становлення особливих концептуальних мовних продуктів – етнокультурних концептів, або знаків етнокультури, які є предметом усебічного (як лінгвістичного, так і енциклопедичного опису у статтях Словника» [36 : 3–4]; у 2018 році побачила світ праця Віталія Жайворонка «Антологія знаків української етнокультури: словник-довідник» [16], що містила основний корпус попереднього видання із поодинокими доповненнями.

1. «Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови»: вступні завваги. На першому етапі праці кафедри українського прикладного мовознавства над укладанням «Лінгвокраїнознавчого словника власних назв української мови» було виокремлено низку тематичних груп онімної лексики й упорядники розпочали напрацьовувати критерії добору мовного матеріалу, обговорювати структуру словникової статті, наповнення словника. Зокрема, дійшли висновку, що важливим компонентом, зорієнтованим на аудиторію студентів-чужоземців, має бути текстова частина лексикографічної праці. Автори-упорядники виокремили такі тематичні групи власних назв для лінгвокраїнознавчого опису: *географічні назви, назви свят* (релігійних та державних), *астрономічні назви, власні імена людей, клички тва-*

рин, назви політичних та громадських організацій, назви пам'ятних місць. Згодом цей перелік був доповнений ще й іншими тематичними групами, вивчення та опрацювання яких зумовлене дидактичною доцільністю та лінгвокраїнознавчою значимістю, адже розширення онімного простору сучасної української літературної мови вимагає щораз ширшого залучення нових пластів онімної лексики (див. [63], [75]) до лексикографічного опрацювання.

Випуски (окремі зошити / зшитки) «Лінгвокраїнознавчого словника власних назв української мови» (серія «Теорія та практика викладання української мови як іноземної») мають чітко погоджену структуру. Усі вони містять коротку передмову, опис структури словника, що складається зі вступної частини, де подано коротку інформацію про означену тематичну групу онімів та окреслено специфіку побудови словникової та текстової частини. Під рубрикою «Як користуватися словником» представлено інформацію про а) структуру словника; б) побудову словникової статті; в) граматичні характеристики; г) супровідні мовні дані; г) семантизацію реєстрової одиниці, що передбачає тлумачення поняття реєстрової одиниці та пояснення лексичного фонду), д) списку умовних скорочень. Наприкінці Словника вміщено тексти для читання і списку використаної літератури.

Аналізований Словник за способом укладання матеріалу є лексикографічного працею змішаного типу: реєстрові одиниці диференційовано відповідно до випусків за тематичним принципом, а в межах тематичної групи відібрані оніми подано за алфавітним порядком; за обсягом (реєстр словникових статей) – неоднорідний, оскільки є лінгвокраїнознавчі словники-мінімуми (до таких словників відносимо [№1–13], за винятком [№ 8], який не зорієнтований на мінімізацію онімного матеріалу) і словники-довідники (уміщують розлогий пласт інформації [№ 14–15]). Детальний опис вихідних даних щодо випусків «Лінгвокраїнознавчого словника власних назв української мови» див. у Таблиці № 1.

2.1. «Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови»: з історії підготовки та видання окремих випусків. У 2005 році побачив світ перший випуск «Лінгвокраїнознавчого словника власних назв української мови» – «Географічні назви» (Зошит 1), який уклали Ольга Кровицька, Зоряна Мацюк, Ніна Станкевич; рекомендовано до друку катедрою українського прикладного мовознавства (Протокол № 2 від 07 листопада 2004 року) [1]. Формуючи реєстр тематичного випуску Словника упорядниці звернули увагу на мовнокультурні особливості топонімів, де вирішальними були: країнознавча репрезентативність та багатство культурних й історичних асоціацій, пов'язаних із відібраними номінаціями. Лінгвокраїнознавча цінність топономенів полягає у їхній інформаційній багатовекторності, оскільки в них поєднано генетичний та фактичний, індивідуальний та груповий інформаційний виміри; до того ж топономени номінують реалії, пов'язані з українською історією, матеріальною і духовною культурою, традиціями; відображають мовну картину світу українців [1 : 6]. До реєстру тематичного словника «Географічні назви» дібрано 45 різних за онімною природою топонімів, об'єднаних критерієм культурно-історичної значущості локації та її важливості у контексті української та світової географії, історії, політики; йдеться про хороніми: *Галичина, Слобожанщина*; ойконіми: *Галич, Київ*; назви водних об'єктів / гідроніми – потамоніми: *Дніпро, Дунай*; лімніоніми: *Світязь, Синевір / Синевір*; пелагоніми: *Азовське море, Чорне море*; назви рельєфу та рослинності –

ороніми: *Говерла, Карпати* тощо. Зважаючи на загальну тенденцію до мінімізації у доборі топономів, прагненні виокремити знакові топоніми, та попри ретельність добору матеріалу, все ж поза увагою упорядників залишилася низка географічних назв, що мають лінгвокраїнознавчу цінність.

У 2006 році вийшло з друку два випуски «Лінгвокраїнознавчого словника власних назв української мови», які репрезентували систему мирських та релігійних свят, що є важливими компонентами культурно-духовно життя українців. Розпочавши разом працю над укладанням «Лінгвокраїнознавчого словника власних назв української мови», колеги згодом поділили геортоніми на дві тематичні групи та видали їх окремими зошитами: «*Назви релігійних свят*» (Зошит 2), укладачка Леся Антонів [2] та «*Назви державних свят і пам'ятних дат*» (Зошит 3), укладачка Дарія Добрусинець [3]. Випуски Словника були рекомендовані до друку на засіданні катедри українського прикладного мовознавства (Протокол № 4 від 10 листопада 2004 року). Оскільки свята – важливі компоненти культури кожного народу, то до реєстрів тематичних випусків Словника увійшли ті українські геортоніми, що мають високий лінгвокраїнознавчий потенціал; йдеться про свята, що відображають світогляд українців, і супроводжуються розлогим спектром звичаїв та обрядів, як-от: *Великдень, Різдво, Покрова* (назви релігійних свят – 14 геортонімів), чи вшанування важливих дат, пов'язаних із давньою та новочасною історією української держави, як-от: *День Незалежності України, День соборності України, День матері* (назви державних свят та пам'ятних дат – 8 геортонімів). Оскільки процес святотворення (масмо на увазі мирські свята) є змінним, корекції потребує й реєстр випуску Словника; уточнення потребують й поодинокі статті обидвох випусків щодо часових параметрів, оскільки змінився час проведення окремих свят, святкувань тощо.

Того ж року було опубліковано випуск «Лінгвокраїнознавчого словника власних назв української мови» – «*Астрономічні назви*» (Зшиток 4.), укладачі: Ірина Процик, Галина Тимошик [4]; рекомендовано до друку на засіданні катедри українського прикладного мовознавства (Протокол № 6 від 5.04.2005). Розпочала укладати реєстр випуску Галина Тимошик; в короткому часі до неї доєдналася Ірина Процик. Укладання цього випуску Словника потребувало часу та вимагало залучення широкої джерельної бази, адже, на відміну від інших тематичних груп, оніми на позначення астрооб'єктів мають свою специфіку. *По-перше*, ці номінації, за невеликим винятком, не мають високої комунікативної значущості, а *по-друге*, вони є відбитком тривалої практики, від прадавніх часів й дотепер, називання об'єктів позаземного простору. До реєстру дібрано 25 онімів, які містять національно-культурний компонент та мають розлогі синонімічні ряди дублетних назв, наприклад, астронім *Великий Віз* має такі дублетні назви, що з більшою чи меншою частотністю вживані носіями української мови – *Велика Ведмедиця, Великий Ківи, Віз, Гарба, Ківи, Небесний Віз, Чумацький Віз*. Загалом матеріал означеної групи онімів розміщений у 108-ми словникових статтях, з-поміж котрих 83 – статті-відсилачі. У 2014 році Ірина Процик вдруге опублікувала словникову частину означеного випуску лексикографічної праці під назвою: «Словник власних астрономічних назв української мови» у збірнику наукових праць «Зоряне небо. Студії над історією астрономії в Україні» (за редакцією професора Олега Петрука), який підготував Інститут прикладних проблем механіки і математики ім. Я. С. Підстригача [5].

У 2014 році вийшов друком наступний випуск Словника – «Власні імена

людей» (Зшиток 5), авторки-укладачки: Віра Кужелюк, Дарія Якимович-Чапран; рекомендовано до друку катедрою українського прикладного мовознавства (Протокол № 11 від 29 червня 2006 року) [6]. Для відбору онімного матеріалу укладачки залучили різного роду опитування, що допомогли виявити найбільш знакові імена української антропосистеми. У результаті було відібрано 16 імен (9 чоловічих та 7 жіночих), що мають високу комунікативну цінність та лінгвокраїнознавчий потенціал. Ці імена, попри генетичну чужомовність (через зміну релігійної парадигми – прийняття християнства українці втратили вагомий пласт автентичних імен), сприймаються серед носіїв мови як національно забарвлені. У словниковій статті подано перелік відомих українських діячів, що мали такі імена, і короткі біографічні довідки про них, а також додано імена персонажів із зареєстрованими у Словнику іменами зі знакових для українців художніх текстів.

У 2010 році побачив світ ще один випуск «Лінгвокраїнознавчого словника власних назв української мови» – «Назви пам'ятних місць» (Зошит 6); авторка-укладачка – Зоряна Василько; рекомендовано до друку на засіданні катедри українського прикладного мовознавства (Протокол № 11 від 9 червня 2008 року) [7]. Цей випуск Словника є зібранням різних за онімною природою номінацій (21 реєстрове слово) – найменувань пам'ятних та значущих для української етнокультурної спільноти місць / локацій, архітектурних комплексів, а саме: *хоронімів, ойконімів, гідронімів, еклезіонімів* тощо. Таке розмаїття зумовило специфіку випуску, вплинуло на формування переліку реєстрових слів та спричинило згодом появу нових випусків Словника, присвячених більш вузьким групам онімів, як-от: *хоронімів, еклезеонімів, кастронімів* тощо.

У 2016 році вийшов з друку випуск Словника – «Назви природно-заповідних об'єктів» (Зшиток 7.); авторка-укладачка – Ірина Процик; рекомендовано до друку на засіданні катедри українського прикладного мовознавства (Протокол № 3 від 21 листопада 2008 року) [8]. До Словника увійшли найменування природно-заповідних об'єктів, що мають статус охоронних та показують багатство й розмаїття природи України. У словниковій статті подано коротку історію створення природно-заповідних об'єктів, описано особливості флори та фауни. На відміну від попередніх, цей випуск Словника не зорієнтований на мінімізацію відібраного матеріалу, а є більш наповненим і містить 72 реєстрових слова.

У червні 2015 року на завершальному засіданні науково-методичного семінару катедри було виголошено доповідь «Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови: здобутки та перспективи розвитку» (доповідачка Галина Тимошик), що мала на меті підсумувати основні здобутки колективної лексикографічної праці та окреслити групи онімів, які можуть стати новими випусками Словника. Зацікавившись окремими тематичними групами онімів, до колективної лексикографічної праці доєдналися й молоді викладачі катедри. Так, Ірина Кметь стала авторкою-упорядницею випуску Словника – «Назви храмів» (Зошит 7) – 10 реєстрових слів [9]. Варто зауважити, що власне у цьому випускові відбулося дублювання нумерації попереднього випуску Словника, а це згодом призвело до порушення порядковості видання. Адріана Чучвара – впорядкувала випуск «Назви замків та фортець» (Зошит 8) – 11 реєстрових слів [10]. Леся Дуда – підготувала випуск «Назви вищих навчальних закладів» (Зошит 9) – 11 реєстрових слів [11]. Крім цих трьох випусків у 2016 році опубліковано й випуск Словника

«Назви сучасних політичних партій» (Зошит 10) – 12 реєстрових слів, упорядничею якого була Наталія Хібеба [12]. Усі чотири випуски Словника рекомендовано на засіданні катедри українського прикладного мовознавства (Протокол № 8 від 25.03.2016). Кожна із означених тематичних груп катедральної лексикографічної праці є важливою, адже відображає окремий аспект життя етнокультурної спільноти – духовні цінності і практики, історичне минуле, систему освіти, політичне життя.

У 2018 році вийшов друком останній випуск «Лінгвокраїнознавчого словника власних назв української мови» – «Медійний простір України» (Зошит 11) [13]; випуск Словника рекомендовано на засіданні катедри (Протокол № 6 від 23.01.2018). Авторки-упорядниці: Ірина Кочан, Людмила Гавриловська розподілили словникові статті за рубриками (газети, журнали, радіо, українські телеканали, українські інтернет-видання), де кожна з груп вирізняється своєю специфікою опису та розміром словникової статті. У випуску Словника немає традиційної для всіх попередніх випусків частини – текстів для читання.

2.2. Лінгвокраїнознавчий словник-довідник. Новаторським кроком у розвитку лінгвокраїнознавчої лексикографії є два словники-довідники Іванни Фецько – «Музеї Львова крізь століття: віч-на-віч з історією» [14] та «Таємниці ДНК музеїв Івано-Франківщини» (рукопис) [15]. З одного боку, ці праці є продовженням традиції лексикографічного опрацювання пропріатем у контексті лінгвокраїнознавства, однак з іншого – представляють працю нового типу – лінгвокраїнознавчий словник-довідник, який передбачає ретельний та скрупульозний добір наявного онімного матеріалу та його опис (словникова частина видання).

Перший словник «Музеї Львова крізь століття: віч-на-віч з історією» вийшов у Львові 2020 року, а другий поки що готується до друку і одержав схвалення від рецензентів та співробітників катедри на засіданні від 29 грудня 2025 року (Протокол №5).

До реєстру словника про музеї Львова входить 78 гаслових найменувань, які є неінверсованими багатокомпонентними офіційними назвами всіх музеїв м. Львова, укладеними в алфавітному порядку, тому власне словникова частина займає у виданні понад 240 сторінок. У випадку, якщо в повсякденному вжитку функціонує редукована назва, вона теж внесена до реєстру і містить при собі відсилач до основного гаслового найменування.

Якщо порівняти словникові статті лексикографічної праці Іванни Фецько з аналогічними працями її попередників, можемо констатувати, що структурно і концептуально вони найбільш схожі до тематичного випуску «Назви природно-заповідних об'єктів», який підготувала Ірини Процик [8]. Схожість зумовлена подібним у своїй суті матеріалом лексикографічного опису, адже заповідники та інші природоохоронні об'єкти можна також трактувати як своєрідні аналоги музеїв, тож стаття неминуче мусить мати енциклопедичну складову про історію та експозиційну цінність описуваного об'єкта.

Приблизно 160 сторінок у Словнику Іванни Фецько займає традиційний і для інших випусків «Лінгвокраїнознавчого словника власних назв української мови» розділ із текстами для читання, вміщений після власне словникової частини. На розвиток аудіовальних навичок мовленнєвої діяльності іноземних студентів спрямовано інтернет-посилання на короткі відео- та аудіоролики, зібрані в наступному розділі – «Матеріали для аудіювання». Цей компонент, як і наступний – «Словник

тлумачень», обсягом на 101 сторінку, є теж цілком інноваційним. Доцільність цієї тлумачної частини зумовлена знову ж таки навчальним характером аналізованої лексикографічної праці, адже у словникових статтях основної частини насправді досить багато терміної лексики з мистецтвознавства, історії, дизайну, біології, медицини, геології, інженерії тощо. Такі лексеми виділено курсивом у текстах самих статей і пояснено власне у словнику тлумачень, який відіграє чималу роль у розширенні лексичної компетенції користувачів, насамперед чужоземців, але й україномовних також. Завершують Словник дві рубрики – «Список використаних джерел», традиційний і для видань-попередників, та інноваційна добірка «Фотоматеріали» із посиланнями на візуальні інтернет-джерела зі світлинами колекцій описаних музеїв.

Аналогічним за концепцією і будовою є згаданий вище словник Іванни Фецько про музеї Івано-Франківщини, до реєстру якого входить 175 гаслових найменувань.

3. Редагування, рецензування «Лінгвокраїнознавчого словника власних назв української мови». З огляду на те, що навчальна лексикографія, як врешті й загалом має, *по-перше*, тісний зв'язок із галузями філологічного профілю та іншими дисциплінами гуманітарного циклу, а *по-друге*, спорадично (залежно від тематичної групи реєстрових слів) пов'язана зі спеціальними вузькопрофільними дисциплінами, у процесі праці над «Лінгвокраїнознавчим словником власних назв української мови» укладачі запросили до рецензій спеціалістів відповідних до тематики того чи того випуску галузей. Детальну інформацію див. у Таблиці № 1.

У 2019 році в науково-теоретичному виданні «Українська мова», № 1 (69) з'явилася рецензія Інни Ренчки «Лінгвокультурологічний підхід до навчання української мови як іноземної» на тематичний випуск Словника «Назви природно-заповідних об'єктів», упорядницею якого є Ірина Процик [56]. У 2026 році Дарія Якимович-Чапран подала до друку у науковому виданні «Україна: культурна спадщина, національна свідомість та державність» (вип. 43) рецензію «Коштовний набуток української лексикографії» на лінгвокраїнознавчий словник-довідник «Музеї Львова крізь століття: віч-на-віч з історією», який упорядкувала та видала у 2020 році Іванна Фецько [14].

4.1. Наукові розвідки щодо загальних питань укладання «Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови». Напередодні видання окремих зошитів «Лінгвокраїнознавчого словника власних назв української мови» впродовж 2003–2005 років тривала підготовча робота, яка передбачала напруження лексикографічної стратегії щодо укладання словника такого типу, компонування типової структури Словника, праця над добром та відбором онімного матеріалу тощо. Усі кроки дискутувалися й узгоджувалися на засіданнях науково-методичного семінару кафедри.

Одразу після публікації першого зошита «Лінгвокраїнознавчого словника власних назв української мови» з'явилися й наукові праці, які стосувалися загальних питань укладання Словника та використання його як дидактичного матеріалу для вивчення української мови в чужоземній аудиторії, зокрема: а) матеріали міжнародних конференцій – Лесі Антонів «Лінгвокраїнознавчий словник в процесі вивчення української мови як іноземної» (Алушта, 2005) [18] та «Навчальний лінгвокраїнознавчий словник як об'єкт вивчення української мови в іншомовній аудиторії» (Оломоуц, 2012 р.) [19]; б) публікації в наукових виданнях – Ірини Процик «Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови: концепція і

реалізація» (Львів, 2007 р.) [47], «Український лінгвокраїнознавчий словник власних назв і його використання у дидактиці української мови як чужої» (Вроцлав, 2009 р.) [53], «Перший український лінгвокраїнознавчий словник власних назв» (Донецьк, 2009 р.) [52], «Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови у навчальній лексикографії для чужоземців» (Львів, 2012 р.) [48] та «Pierwszy ukraiński linguorealizacyjny słownik nazw własnych i jego aspekty dydaktyczne w edukacji lingwistycznej» (Ласьк, 2010 р.) [96].

Зацікавлених у повнішій бібліографічній інформації про доробок членів катедри українського прикладного мовознавства у галузі лінгводидактики загалом та навчальної лексикографії зокрема скеруємо до оглядової статті Ірини Кочан «Науково-методична продукція катедри українського прикладного мовознавства за двадцять років» (2014) [40] та ґрунтового довідкового видання «Verba volant, scripta manent. Слова відлітають, написане залишається: бібліографічний покажчик з української мови як іноземної (1996–2021)», укладачі: Олександра Антонів, Ірина Кметь, Ніна Станкевич [97].

Про специфіку використання лінгвокраїнознавчого матеріалу для викладання української мови в чужомовній аудиторії лінгвокраїнознавчого словника натрапляємо у публікаціях колег з інших вишів, зокрема: Ніни Данилюк «Лексика з національно-культурним змістом у курсі української мови як іноземної» (Київ, 2012) [32]; «Використання лінгвокраїнознавчого словника у процесі вивчення української мови як чужої» (Львів, 2014) [33], Аліни Яценко, Тетяни Клочко «Лінгвокраїнознавчий словник як засіб формування соціокультурної компетенції» (Харків, 2019) [94].

4.2. Розвідки, пов'язані з окремими тематичними групами «Лінгвокраїнознавчого словника власних назв української мови». Робота над «Лінгвокраїнознавчим словником власних назв української мови» спонукала членів катедри до лексикологічних ономастичних студій. У науковому доробку катедри українського прикладного мовознавства маємо 22 розвідки, присвячені окремим розрядам онімів, що згодом сформуєть реєстр словникових статей лінгвокраїнознавчого словника. Для зручності опису і представлення тематичного діапазону розвідок диференціюємо їх за тематичними групами.

Першу групу становлять розвідки, що відображають соціокультурне, духовно-релігійне, історико-політичне буття кожної нації, відображене в онімній лексичній підсистемі.

Окремий блок утворюють розвідки, пов'язані з культурним життям нації. У них автори розглядають у лінгвокраїнознавчому аспекті онімну групу *геортонімів* (власні назви, що позначають святкування з нагоди певної дати, свята, обряду, ювілею, а також масові заходи, як-от: фестивалі, ярмарки, чи вшанування пам'яті про особу, подію, що є знаковими в культурному житті нації). Першою працею в цьому напрямі стала публікація Лесі Антонів «Лексикографічна семантизація культурного компонента назв українських свят у лінгвокраїнознавчому словнику» (Харків, 2003) [17]. Згодом потрактування онімної групи *геортоніми* було розширене й до аналізу долучили найменування подій, що мають вужчий спектр поширення та залучення етнокультурної спільноти. Йдеться про найменування фестивалів, ярмарків, вужчих локальних святкувань (мистецько-культурних подій окремого регіону, міста, села) тощо. Їм присвячена розвідка Галини Тимошик «Лінгвокраїнознавчий слов-

ник власних назв у системі викладання української мови для чужоземної аудиторії (на матеріалі назв фестивалів, ярмарків, свят / святкування)» (Львів, 2009) [72].

Важливим компонентом мовнокультурного буття нації є антропонімна система – своєрідний автопортрет нації. Антропонімний корпус етнокультурної спільноти відображає традиційно вкорінену систему назовництва, що розкриває *духовно-релігійний* (дохристиянські / християнські імена; «захисні імена»), *соціально-становий* (княжі імена; онімізація професійної діяльності), *історико-політичний* (вплив антропосистем довколишніх народів, що виник внаслідок міжмовної взаємодії чи оприявнював експансивну політику сусідів); реактуалізація (реантропонімізація) / відродження давніх імен; створення штучних імен, що відображали специфіку устрою (феномен тоталітарної доби, щоправда, в українській антропонімній системі він репрезентований спорадично), *родинно-побутовий* (найменування, що відображали порядок появи, зовнішність, характер тощо, а згодом сформували прізвищевий корпус) та *психолінгвістичний* (мода на імена, яка відображає новочасні процеси розвитку людства, як-от: глобалізація та самоідентифікація) аспекти функціонування та розвитку системи українських імен. З-поміж розвідок, присвячених лінгвокраїнознавчому опису, виокремлюємо праці, які розглядають окремі фрагменти українського антропонімного фонду. Багато з перелічених аспектів розглянуто у статтях Дарії Якимович-Чапран «Деякі аспекти укладання лінгвокраїнознавчого словника власних назв» [90] та Дарії Добрусинець «Українські власні імена як вияв національно-культурної специфіки» [34]. У статті Наталії Хібеби «Лінгвокраїнознавчий аспект вивчення історичних антропонімів у чужомовній аудиторії» (Львів, 2012) український антропонімний фонд подано в контексті історико-культурної проєкції використання імен, де фокус уваги зосереджений не на імена, а на його носієві – знаковій особі в житті української нації [80].

Невід’ємним атрибутом буття нації є політико-правові відносини, що регламентують її життя, відображаючи преференції та вподобання представників національної спільноти, та є важливою передумовою її автономії та спроможності не розчинитися у політичному багатоголосі світу. З-поміж онімних груп виокремлюємо *ергоніми* – розряд власних назв, що позначають об’єднання людей, створені для певної діяльності. Частково, зосередившись головно на назвах політичних партій, цей розряд онімної лексики розглядає Наталія Хібеба у розвідці «Українські ергоніми в аспекті лінгвокраїнознавчих студій» [82]. В іншій публікації «Тематична група “Власні назви політичних партій” у лінгвокраїнознавчому словнику української мови» [81] дослідниця аналізує той онімний матеріал (власне *партіоніми*), який увійшов до реєстру відповідного випуску Словника.

Є серед розвідок викладачів катедри праці про оніми, пов’язані з духовно-релігійним життям українців. Йдеться про статті Галини Тимошик «Давньоукраїнські теоніми у лінгводидактичному аспекті» [71] та Галини Тимошик у співавторстві із Дарією Якимович-Чапран «Українські міфоніми в лінгводидактичному аспекті» (Львів, 2019) [73], присвячені *мітонімам* (найменуванням, що трапляються у казках, міфах, легендах, епосі, художній літературі) та їх різновидам: *теонімам* (назвам божеств та духовних сутностей, що належать до монотеїстичних чи політеїстичних релігій); *гагіонімам* (власним назвам, пов’язаним із християнськими святими, культом святости); *демоніонімам* (найменуванням демонічних сутностей); *мітозоонімам* (найменуванням мітичних тварин); *мітофітонімам* (найменуванням мітичних

рослин); *мітотопонімам* (найменуванням мітичних географічних об'єктів); *мітохремадонімам* (найменуванням мітичних артефактів, зброї, предметів) тощо.

На перший погляд, може видатися дискусійними долучення до онімної лексики найменувань демонічних персонажів, як-от: чорт, мавка, русалка, домовик та інші, адже вони функціують як родові назви представників нижчої міфології, однак, таке потрактування не вважатимемо повним, оскільки узус, представлений текстами фольклору та художньої літератури, засвідчує, що дуже часто означені персонажі виступають героями розповідей одноосібно, а отже, їхні найменування у певних контекстах набувають індивідуалізованого характеру. Аналізові українських демононімів присвячено три розвідки Дарії Якимович-Чапран, а саме: «Лінгвокультурні конотації українських демонономенів (на матеріалі лексеми *чорт*)» (Львів, 2009) [93], «Лінгвокультурні конотації демономена “*біс*”» (Львів, 2012) [92], «Конотативна семантика демонономенів *дідько, сатана, диявол* як джерело лінгвокультурної інформації» (Львів, 2014) [91].

Другу групу, що відображає просторово-географічний вимір буття етнокультурної спільноти, презентують 10 розвідок викладачів катедри, які працювали над укладанням відповідних тематичних груп «Лінгвокраїнознавчого словника власних назв української мови». З огляду на локацію аналізованих об'єктів диференціюємо праці на такі, що аналізують онімні групи, пов'язані з земним (*топоніми*) та позаземним (*космоніми*) топосами.

Особливе місце у лінгвокраїнознавчому представленні мови чужоземній аудиторії належить топонімам, що є носіями національно-культурної інформації, адже відображають історію побутування окремої етнокультурної спільноти на певній території; див. [74]. Лінгвокраїнознавчому аналізу топонимастики присвячено розвідку Ніни Станкевич «Українські топоніми як лінгвокраїнознавчий матеріал» (Львів, 2006) [67]. Учена слушно зазначила: «Статус топонімів як безеквівалентної лексики дає їм змогу бути репрезентантом країни взагалі, але варто зупинитися на характері тієї особливої інформації у семантичній структурі географічного об'єкта, яка у суспільній свідомості закріплюється більше, ніж адресно-вказівний компонент, що визначає локалізацію», бо топоніми «не лише об'єкти фізичної реальності, т. зв. “чистої” географії, а й національно-культурні знаки з певними асоціаціями» [67]. Саме завдяки цій знаковості топоніми є важливим компонентом «Лінгвокраїнознавчого словника власних назв української мови».

Окрім загальновідомих топоніменів, які є важливими конститuentами географічної мапи України та своєрідними локативними маркерами української мовнокультурної спільноти, важливе місце належить культурно-значимим територіяльним об'єктам меншого чи більшого розмірів. Під найменуванням «назви пам'ятних місць» у контексті створення Словника було проаналізовано групу топооб'єктів різних за локативними характеристиками та функційними особливостями. У статті «Лінгвокраїнознавчий потенціал назв пам'ятних місць України» (Львів, 2007) [30] Зоряна Василько означила різновиди онімів із якими працює, укладаючи однойменний фрагмент «Лінгвокраїнознавчого словника власних назв української мови». В окремих розвідках дослідниця розглянула лінгвокраїнознавчі особливості *еклезіонімів*: «Національно-культурна специфіка українських назв сакральних споруд» [29] та *кастронімів*: «Назви замків як елемент країнознавства» [31].

Одним із різновидів пам'ятних місць є *некроніми* – розряд власних назв, що

позначають місця поховання людей (кургани, некрополі, цвинтарі). Меморативні номінації такого типу відображають прадавню українську фунеральну культуру, яка є важливим компонентом та атрибутом культурного життя нації. В українській культурі назовництва *некроніми* мають глибоке історичне коріння, починаючи від давніх поховань, зафіксованих на теренах України – курганів. В ономастичних студіях найменування курганів відносять до розряду мікротопонімів, бо вони є частиною ландшафту та слугують своєрідними орієнтирами на місцевості. Цій групі онімної лексики присвячено розвідку Ірини Зух та Галини Тимошик «Найменування українських курганів в аспекті лінгвокраїнознавчих студій» (Львів, 2014) [37].

Ще однією групою онімів, що стала предметом лінгвокраїнознавчого опису та аналізу, є найменування природно-заповідних місць України. У цю тематичну групу об'єднано найменування природно-заповідних об'єктів різних за розміром, природою (пам'ятки живої / неживої природи, садово-паркового мистецтва), що мають єдине призначення – збереження пам'яток природньої культури. Аналізові означеної групи онімів присвячена розвідка Ірини Процик «Назви природно-заповідних об'єктів у лінгвокраїнознавчому аспекті. Матеріали до лінгвокраїнознавчого словника власних назв української мови» (Львів, 2015) [50].

Знакове місце в мовному вимірі кожної етнокультурної спільноти належить одному із найдавніших пластів онімної лексики, що охоплює найменування позаземного топосу. Дослідженню цієї групи онімної лексики у лінгвокраїнознавчому аспекті присвячено статті Ірини Процик у співавторстві з Галиною Тимошик «Українські астроніми у лінгвокраїнознавчому аспекті» (Львів, 2006) [55], «Лінгвокраїнознавчий словник власних назв у системі викладання української мови для чужоземної аудиторії (на матеріалі астрономічних назв)» (Львів, 2007) [70], та одноосібні публікації Ірини Процик – «З досвіду укладання лінгвокраїнознавчого словника власних назв української мови (на прикладі тематичної групи астронімів)» (Львів, 2006) [46], «Основні аспекти укладання лінгвокраїнознавчого словника власних назв української мови (на прикладі тематичної групи астронімів)» (Львів, 2007) [51].

Українська ономастична наука продовжила вивчення масиву ономастичної лексики, пов'язаної із позаземним простором. Найновішим дослідженням цього пласту пропріатем (космонімів / астронімів) стала розвідка українських учених Михайла Торчинського та Наталії Торчинської «Власні назви просторових об'єктів на Венері» (Кропивницький, 2005) [76].

Що ж до лінгвокраїнознавчого словника власних назв, то праця над ним триває й дотепер. Щоразу виокремлюються нові тематичні групи, які потребують систематизації та опрацювання. У 2023 році опубліковано статтю Олександри Антонів та Марти Кушки, де розглянуто ще один різновид онімів – *товароніми*: «Лінгвокраїнознавчий словник товаронімів як різновид навчальної лексикографії» (Львів, 2023) [22].

Як можна побачити з огляду, викладеного вище, значний обсяг праць, пов'язаних із вивченням лінгвокраїнознавчого потенціалу апелативної та пропріативної лексики представлено у збірнику наукових праць «Теорія і практика викладання української мови як іноземної» (2006–2025 рр.). Починаючи з першого випуску збірника у 2006 році впродовж тривалого часу активною була рубрика, пов'язана із лінгвокраїнознавчими студіями. Варто зауважити, що рубрика у поодиноких випусках залежно від тематики публікацій набувала певних корекцій у назві, від вузької спеціалізації на країнознавчому аспекті до генералізації, абсорбуючи у

себе й інші аспекти лінгводидактики. Найбільш поширеною назвою рубрики була така: «Лінгвокраїнознавство в курсі української мови як іноземної»; нею розпочали випуски збірника наукових праць «Теорія і практика викладання української мови як іноземної» (випуск 1, 2006 р.; випуск 2, 2007 р.), згодом спорадично поверталися (випуски 9 і 10, 2014 р.; випуск 11, 2015 р.; випуск 12, 2016 р.). Окрім означеної, були ще такі назви рубрики: «Лінгвокраїнознавство та проблеми міжкультурної комунікації в курсі української мови як іноземної» (випуск 3, 2008 р.; випуск 9, 2009 р.; випуск 7, 2012 р.) та «Формування лінгвокраїнознавчої та мовленнєвої компетенції в процесі вивчення української мови як іноземної» (випуск 5, 2010 р., випуск 8, 2013 р.). Згодом, зважаючи на відсутність публікацій лінгвокраїнознавчого змісту, рубрика зникла зі змісту збірника. У 2017 р. (випуск 13) з'явилася рубрика «Українське мовознавство та країнознавство», котра містила студії суголосні окресленій темі.

У 2023 році (випуск 17) працю, пов'язану із лінгвокраїнознавчим описом пропріатем, подано у рубриці «Методика викладання лексики, граматики, видів мовленнєвої діяльності в курсі української мови як іноземної» [22].

5. Тексти для читання. Дещо дискусійним може видаватися питання про доцільність текстової частини у «Лінгвокраїнознавчому словнику власних назв української мови». З одного боку, такий додаток і справді займає чимало місця. Очевидно, у колективній праці він потребуватиме окремого тому, тож з огляду на здешевлення собівартости видання, що автоматично робить книгу доступнішою більшій кількості користувачів, виникає спокуса не долучати текстового компонента. Однак ця ідея виглядає слушною лише на перший погляд. Насправді тексти для читання у структурі «Лінгвокраїнознавчого словника власних назв української мови» є не менш важливими, ніж власне словникова частина. Саме вони забезпечують левову частку лінгводидактичних потреб викладача під час вивчення онімної лексики в чужомовній аудиторії.

Про важливість тексту в структурі будь-якого заняття для чужоземців із будь-якої (комунікативної, лексичної, граматичної та ін.) теми написано цілу низку статей і монографічних досліджень. Автори цих студій наголошують на текстоцентричності занять із мови і насамперед з мови як іноземної і дають свої рекомендації щодо максимально ефективного використання текстів у процесі викладання мови в чужомовній аудиторії.

Дослідження про роль і місце текстових матеріалів у лінгводидактиці можна поділити на дві тематичні групи:

А. *Загальні теоретико-методологічні студії*, частково чи повністю присвячені питанням про лінгводидактичну цінність текстових матеріалів [85, 58, 77], доцільність / недоцільність їх адаптації [83, 65, 66, 85], у т. ч. креолізацію як один із прийомів полегшення сприйняття тексту [60], значення перекладу [59, 95] і застосування методик лінгвостилістичного аналізу [84] в роботі над текстами для інофонів. Особливо варто, на нашу думку, виокремити праці Наталії Цісар [83], Олени Синчак [61] і Людмили Васильєвої [28]. Усі перелічені авторки мають без перебільшення значний досвід практичного викладання мов та укладання підручників, тому їхні теоретичні узагальнення є концептуальними і підставовими. Наталія Цісар порушує важливу і нечасто обговорювану проблему читабельності текстів як дидактичних матеріалів, пропонуючи шкалу об'єктивних параметрів, за якими можна проекспертувати текст на цей предмет. Олена Синчак ділиться

своїми напрацюваннями щодо застосування методу дискурс-аналізу в підборі навчальних текстів до уроків і підручників з української мови як іноземної. Людмила Васильєва, на відміну від Наталії Цісар та Олени Синчак, чії рекомендації стосуються роботи з різностильовими текстами, зосереджується винятково на художніх текстах, але дуже глибоко і системно тлумачить психолінгвістичний механізм формування в студентів-іноземців якісної комунікативної компетенції, що своєю чергою складається з лінгвістичної, предметної, лінгвосоціокультурної, формально-логічної та паралінгвістичної складових, через правильно організовану роботу з текстами на уроках з мови як іноземної;

Б. *Розвідки прикладного спрямування*, де обґрунтовано доцільність використання у процесі викладання мови текстів різних стилів. Так, наприклад, лінгводидактичний потенціал публіцистичних текстів дослідила в дисертаційній роботі Ганни Онкович [45]. Про те, як саме застосовувати конкретні тексти різних публіцистичних жанрів на заняттях з української мови як іноземної, йдеться у статтях Ірини Процик [49], Галини Бойко [25], Вікторії Овдіюк [44], Лідії Сваричевської [59] та ін. Проблеми використання в курсі української мови як іноземної текстів різних підстилів наукового стилю висвітлено у статтях таких дослідників, як Богдан Сокіл [64], Олег Качала [39] та ін. Про залучення до підручників з української мови як іноземної текстів офіційно-ділового стилю, насамперед у його законодавчому підстилі, йдеться, зокрема, у статті Магдалени Єж [35]. І, звичайно, найбільша кількість статей присвячена лінгводидактичному потенціалові текстів художнього стилю, причому найрізноманітніших жанрів: починаючи від фольклорних казок [43], [24] та пісень [21], авторської лірики [86] та ліро-епосу [57] і закінчуючи романами Юрія Яновського [54] та Ліни Костенко «Записки українського самашедшого» [69], «Маруся Чурай» [23] та ін. У перелічених працях дано прикладні рекомендації щодо використання текстів на різних етапах вивчення мови, розроблено системи до-текстових, притекстових та післятекстових вправ.

Слід зауважити, що автори низки проаналізованих досліджень спеціально акцентують на культурологічній та країнознавчій, зокрема лінгвокраїнознавчій компоненті більшості текстів. Якщо розподіляти тексти за питомою вагою лінгвокультурної та лінгвокраїнознавчої інформації, то рекордсменами тут, без сумніву, є художні тексти, про що заявляють усі науковці, які досліджують їх із лінгводидактичною метою [21 : 209, 69 : 230–231, 23 : 233–234, 54 : 61–62, 28 : 224–225, 84 : 182–183 та ін.]. Однак учені слушно зауважують, що й наукові, особливо науково-популярні та науково-публіцистичні тексти з історії, географії, політології, філології тощо містять помітну країнознавчу складову [84 : 182, 88 : 323–324, 58 : 190–191 та ін.]. Те саме стосується і публіцистичних текстів [49 : 251, 44 : 234–236 та ін.].

Підсумовуючи, хочемо наголосити, що власне тексти перелічених стилів супроводжують усі випуски описуваного Словника. Вони становлять цінну з інформативного та методичного погляду текстотеку, яка може стати в пригоді і викладачам для реалізації необхідних цілей у процесі навчання чужоземців, і безпосередньо студентам у їхній самостійній роботі з опанування української мови. Тому важливо зберегти в майбутньому колективному виданні «Лінгвокраїнознавчого словника власних назв української мови» цю концептуальну частину.

Варто зауважити, що кафедра українського прикладного мовознавства має уже певний досвід у цій царині – див. матеріали для читання українською: «Василь

Симоненко. Кукурікали півні на рушниках» (Леся Антонів) [27], «Леся Українка. Лісова пісня» (Ніна Станкевич) [41], «Іван Котляревський. Енеїда» (Зоряна Мацюк) [38], «Юрій Яновський. Вершники» (Ірина Процик) [89], «Валерій Шевчук. Дорога від батька» (Дарія Якимович-Чапран; рукопис) [26].

Специфіку текстової частини Словника (жанрові різновиди текстів для читання та ресурси, де було знайдено ці тексти) представлено у додатках до статті – Таблиця № 2.

6. Перспективи розвитку «Лінгвокраїнознавчого словника власних назв української мови». Праця над укладанням Словника належить до важливих завдань катедри українського прикладного мовознавства. Зважаючи на попередні здобутки, викладачі продовжують працювати над розширенням реєстру Словника, опрацьовуючи нові тематичні групи онімної лексики. У перспективі навчальна лексикографія збагатиться новими тематичними випусками лінгвокраїнознавчого лексикографічного корпусу. Зокрема, триває праця над проектом «Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови. Назви місць вшанування пам'яті». Варто зауважити, що праця над укладанням цього випуску Словника є тривалою. Натепер до колективу авторів Галини Тимошик та Ірини Зух доєдналася дослідниця Дарія Якимович-Чапран. Укладачі тематичного випуску, пов'язаного із найменування місць вшанування пам'яті, доповнили реєстр словникових статей, збагатили текстову частину новими зразками текстів для роботи в чужомовній аудиторії, розширили джерельну базу.

Доцент катедри українського прикладного мовознавства Наталія Хібеба працює над укладанням словників, які презентують тематичну групу онімів – *соціально-політичні ергоніми*. Дослідниця розпочала проект «Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови. Назви органів влади, міністерств, відомств». Цей випуск Словника є логічним продовженням попередніх напрацювань Наталії Хібеби. Зважаючи на плинність як перманентну властивість сучасного політичного життя учена вирішила доопрацювати попередньо означену тематичну групу Словника (маємо на увазі вже згадану працю «Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови. Назви сучасних політичних партій»), котра вийшла друком у 2016 році, та подати її в новому прочитанні, доповнивши реєстр словникової частини та розширивши критерії добору пропріатем. Навий випуск словника міститиме партіоніми, що відображатимуть історію політичного становлення української нації. Запропоновано робочу назву проекту «Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови. Українське політичне життя: історія та сучасність».

Отож, важливим керунком праці над укладанням Лінгвокраїнознавчого словника власних назв української мови, котрий проводить кафедра, стає праця над розширенням реєстру словникових статей, доопрацюванням / доповненням окремих онімних груп, що зумовлене, з одного боку, потребою оновлення окремих тематичних груп пропріатем, а з іншого – зміною / корекцією критеріїв відбору онімного матеріалу.

Розвиток різних аспектів української етнокультурної спільноти, попри реалії російсько-української війни, спричинив зацікавлення укладачів Словника й іншими тематичними групами онімної лексики. Як уже згадувалося, розпочато працю над новими тематичними групами онімів, як-от: *товароніми*, які розглянуто крізь призму лінгвокраїнознавства (див. [22]). Наслідком цієї роботи може стати ще один випуск Словника.

До роботи над створенням «Лінгвокраїнознавчого словника власних назв

української мови» кафедра українського прикладного мовознавства активно залучає студентів та магістрантів, які отримують досвід у галузі лексикографічного опрацювання мовного матеріалу (пропріатем), а згодом можуть стати співавторами лексикографічної праці. Здійснюючи лінгвокраїнознавчий опис тієї чи тієї онімної групи, студенти беруть участь у наукових конференціях. На V-ій Міжнародній міждисциплінарній студентській конференції «Мозаїка наукової комунікації» (2025 р.) студенти кафедри виступили з доповідями, які пов'язані із опрацюванням окремих груп пропріатем, а саме: Олена Ковальська «Лінгвокраїнознавчий потенціал назв нових державних свят та пам'ятних дат (2014–2024) в українському календарі» та Марія Мандзюк «Назви українських етнобрендів: онімний аналіз»; науковий керівник – старший викладач кафедри українського прикладного мовознавства Олександра Антонів.

Необхідно якнайшвидше розпочати працю над створенням електронного формату «Лінгвокраїнознавчого словника власних назв української мови». Це допоможе наблизити Словник до навчальної аудиторії, розширити коло його користувачів та зробити досяжними напрацювання кафедри українського прикладного мовознавства для наукової спільноти. На початковому етапі діджиталізації лексикографічної праці варто викласти вже опубліковані тематичні групи Словника на інтернет-сторінці кафедри українського прикладного мовознавства Львівського національного університету ім. Івана Франка окремою підрубрикою в рубриці «Дослідження». Наступним кроком може стати імплементація матеріалів «Лінгвокраїнознавчого словника власних назв української мови» у корпусах української мови, як-от: ГРАК (Генеральний регіонально анотований корпус української мови; англ. General Regionally Annotated Corpus of Ukrainian).

Висновки. «Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови» – ґрунтовне джерело інформації не лише для чужоземців, (зосібна тих, що навчаються у вишах України та вивчають українську мову). Цей словник є довідковим виданням та своєрідним путівником у пізнанні власної культури й для багатьох українців.

Певна частина означених онімних груп «Лінгвокраїнознавчого словника власних назв української мови» потребує уточнення та доопрацювання, більшого чи меншого корегування реєстру словникових статей. Прагнучи відібрати найбільш відомі та значимі власні назви для української культури, поза увагою дослідники залишили низку номенів, які потребують доопрацювання та введення до реєстру «Лінгвокраїнознавчого словника власних назв української мови». З огляду на розширення інформаційної презентативності України доречно доповнити реєстр низки випусків Словника власними назвами, що набули значущості та стали символами. Наприклад, варто було б увести до реєстру Словника найменування українських етнічних земель, що опинилися поза межами сучасної політичної мапи України; зауважмо, що у реєстрі словникових статей «Географічні назви» є топономен *Лемківщина* [1] тощо.

Праця над укладанням Словника щоразу потребує залучення нових ресурсів та платформ для демонстрації тих напрацювань, які вже є в навчальній бібліотеці кафедри. Таким ресурсом згодом стане електронний формат «Лінгвокраїнознавчого словника власних назв української мови», який, з одного боку, удоступнить уже опубліковані матеріали лексикографічної праці кафедри для широкої аудиторії читачів, а з іншого – підвищить презентативність української мови в інтернет-ресурсах, що стане важливим кроком для щораз більшого її утвердження в інформаційному просторі.

Список використаної літератури

1. Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови / укл. О. Кровицька, З. Мацюк, Н. Станкевич. Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2005. Вип. 2. Зошит 1. Географічні назви. 90 с.
  2. Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови / укл.: Л. Антонів. Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2006. Вип. 3. Зошит 2. Назви релігійних свят. 67 с.
  3. Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови / укл. Д. Добрусинець. Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2006. Вип. 4. Зошит 3. Назви державних свят і пам'ятних дат. 72 с.
  4. Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови / укл. І. Процик, Г. Тимошик. Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2005. Вип. 5. Зшиток 4. Астрономічні назви. 90 с.
  5. Процик І. Словник власних астрономічних назв української мови. *Українське небо. Студії над історією астрономії в Україні*. Львів : Інститут прикладних проблем механіки і математики ім. Я. С. Підригача НАН України, 2014. С. 318–336.
  6. Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови / укл. В. Кужелюк, Д. Якимович-Чапран. Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2014. Вип. 6. Зшиток 5. Власні імена людей. 92 с.
  7. Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови / укл. З. Василько. Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2010. Вип. 7. Зошит 6. Назви пам'ятних місць. 109 с.
  8. Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови / укл. І. Процик. Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2016. Вип. 8. Зошит 7. Назви природно-заповідних об'єктів. 220 с.
  9. Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови / укл. І. Кметь. Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2016. Вип. 8. Зошит 7. Назви храмів. 48 с.
  10. Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови / укл. А. Чучвара. Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2016. Вип. 9. Зошит 8. Назви замків і фортець. 59 с.
  11. Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови / укл. Л. Дуда. Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2010. Вип. 10. Зошит 9. Назви вищих навчальних закладів. 109 с.
  12. Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови / укл. Н. Хібеба. Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2016. Вип. 11. Зошит 10. Назви сучасних політичних партій. 52 с.
  13. Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови / укл. І. Кочан, Л. Гавриловська. Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2018. Вип. 12. Зошит 11. Медійний простір України. 48 с.
  14. Музеї Львова крізь століття: віч-на-віч з історією : лінгвокраїнознавчий словник-довідник / укл. І. Фецько. Дрогобич–Львів : П'ОСВІТ, 2020. 558 с.
  15. Таємниці ДНК музеїв Івано-Франківщини : лінгвокраїнознавчий словник-довідник / укл. І. Фецько. Львів, 732 с. – рукопис, рекомендований до друку на засіданні катедри українського прикладного мовознавства (Протокол № 5 від 29.12.2025).
- ***
16. Антологія знаків української етнокультури : словник-довідник / укл. В. Жайворонк. Київ : Наукова думка, 2018. 758 с.
  17. Антонів Л. Лексикографічна семантизація культурного компонента назв українських свят у лінгвокраїнознавчому словнику. *Підготовчі факультети в сучасних умовах: традиції та новачі в навчанні іноземних студентів та проблеми організації навчального процесу на підготовчому факультеті* : тези доп. Харків, 2003. С. 58–59.
  18. Антонів Л. Лінгвокраїнознавчий словник в процесі вивчення української мови як

іноземної. *Матеріали IV Міжнарод. конф. «Межкультурные коммуникации: традиции и новые парадигмы»*. Алушта, 2005. С. 197–201.

19. Антонів Л. Навчальний лінгвокраїнознавчий словник як об'єкт вивчення української мови в іншомовній аудиторії. *Матеріали VI Оломоуцького симпозіуму україністів Середньої Східної Європи (Оломоуц, 23–25 серп. 2012 р.)*. Оломоуц, 2012. С. 337–340.

20. Антонів Л. Програма до вивчення спецкурсу «Лінгвокраїнознавство» для студентів українського відділення філологічного спеціалізації «Українська мова як іноземна». Львів, 2003. 36 с.

21. Антонів О. Українська пісня як об'єкт вивчення в іншомовній аудиторії. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2009. Вип. 4. С. 206–211.

22. Антонів О., Кушка М. Лінгвокраїнознавчий словник товаронімів як різновид навчальної лексикографії. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2023. Вип. 17. С. 120–127.

23. Антонів О., Фарина Н. Репрезентативність української літератури в лінгвокраїнознавчому аспекті (на матеріалі історичного роману Ліни Костенко «Маруся Чурай»). *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. Львів, 2012. Вип. 7. С. 232–241.

24. Антонів О., Фецько І. Українська народна казка як ефективний матеріал для навчання говоріння в іншомовній аудиторії. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2012. Вип. 7. С. 199–205.

25. Бойко Г. Тексти публіцистичного стилю на заняттях з української мови як іноземної для чужоземних студентів нефілологічних спеціальностей. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2014. Вип. 9. С. 243–250.

26. Валерій Шевчук. Дорога від батька. Матеріали для навчання українською / укл. Д. Якимович-Чапран, 25 с. (рукопис).

27. Василь Симоненко. Кукурікали півні на рушниках. Матеріали для навчання українською / укл. Л. Антонів. Львів, 2008. 14 с.

28. Васильєва Л. Роль художнього тексту в процесі навчання іноземної мови (комунікативна компетенція, комунікативна стратегія). *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2008. Вип. 3. С. 223–229.

29. Василько З. Національно-культурна специфіка українських назв сакральних споруд. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2008. Вип. 3. С. 117–119.

30. Василько З. Лінгвокраїнознавчий потенціал назв пам'ятних місць України. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2007. Вип. 2. С. 92–97.

31. Василько З. Назви замків як елемент країнознавства. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2010. Вип. 5. С. 35–39.

32. Данилюк Н. Лексика з національно-культурним змістом у курсі української мови як іноземної. *Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова. Серія 10 : Проблеми граматики і лексикології української мови*. 2012. Вип. 9. С. 186–189.

33. Данилюк Н. Використання лінгвокраїнознавчого словника у процесі вивчення української мови як чужої. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2014. Вип. 10. С. 160–169.

34. Добрусинець Д. Українські власні імена як вияв національно-культурної специфіки. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2006. Вип. 1. С. 212–219.

35. Єж М. Юридична українська мова – спеціалізований підручник для польських студентів. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2006. Вип. 1. С. 94–101.

36. Знаки української етнокультури : словник-довідник / укл. В. Жайворонок. Київ : Довіра, 2006. 703 с.

37. Зух І., Тимошик Г. Найменування українських курганів в аспекті лінгвокраїнознавчих студій. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2014. Вип. 9. С. 202–205.

38. Іван Котляревський. Енеїда. Матеріали для навчання українською / укл. З. Мацюк. Львів, 2008. 20 с.

39. Качала О. Текст за спеціальністю – засіб навчання української мови як іноземної у технічному виші. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2012. Вип. 7. С. 193–198.
40. Кочан І. Науково-методична продукція катедри українського прикладного мовознавства за двадцять років. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2014. Вип. 9. С. 202–205.
41. Леся Українка. Лісова пісня. Матеріали для навчання української мови як іноземної / укл. Н. Станкевич. Львів, 2008. 19 с.
42. Мала енциклопедія українського народознавства / За ред. чл.-коресп. АН України, д-ра іст. наук, проф. С. Павлюка. Львів, 2007. 846 с.
43. Мягкота І. Українська народна (кумулятивна) казка як навчальний матеріал у чужомовній аудиторії. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2012. Вип. 7. С. 187–192.
44. Овдіюк В. Рекламний текст у курсі української мови як іноземної: соціокультурний підхід. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2014. Вип. 9. С. 234–242.
45. Онкович Г. Теоретичні основи використання засобів масової інформації у навчанні української мови студентів-нефілологів : автореферат дис. на здобуття наук. ступеня д-ра пед. наук : 13.00.02 «Теорія та методика навчання (українська мова)». Київ, 1995. 45 с.
46. Процик І. З досвіду укладання лінгвокраїнознавчого словника власних назв української мови (на прикладі тематичної групи астронімів). *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Проблеми української термінології*. 2006. № 559. С. 91–93.
47. Процик І. Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови: концепція і реалізація. *Вісник Львівського університету. Серія : Філологічна*. 2007. Вип. 40. Ч. 2. С. 105–112.
48. Процик І. Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови у навчальній лексикографії для чужоземців. *Вісник Львівського університету. Серія : Філологічна*. 2012. Вип. 52. С. 380–386.
49. Процик І. «Ми всі сьогодні “Ультрас”». Як навчати розуміння публіцистичного тексту на заняттях із української мови як чужої. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2014. Вип. 9. С. 251–259.
50. Процик І. Назви природо-заповідних об'єктів у лінгвокраїнознавчому аспекті. Матеріали до лінгвокраїнознавчого словника власних назв української мови. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2015. Вип. 11. С. 177–183.
51. Процик І. Основні аспекти укладання лінгвокраїнознавчого словника власних назв української мови (на прикладі тематичної групи астронімів). *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Проблеми української термінології*. 2007. № 593. С. 30–32.
52. Процик І. Перший український лінгвокраїнознавчий словник власних назв. *Лінгвістичні студії* : зб. наук. праць ; наук. ред. А. Загнітко. Донецьк, 2009. Вип. 19. С. 259–263.
53. Процик І. Український лінгвокраїнознавчий словник власних назв і його використання у дидактиці української мови як чужої. *Wyraz i zdanie w językach. 7. Opis, konfrontacja, przekład. Slavica Wratislaviensia*. Wrocław, 2009. № CL. С. 221–226.
54. Процик І. Художні твори як навчальні тексти для читання на заняттях із чужоземцями та система вправ для навчання читання як виду мовленнєвої діяльності (на матеріалі новели «Дитинство» з роману Юрія Яновського «Вершники»). *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2010. Вип. 5. С. 61–69.
55. Процик І., Тимошик Г. Українські астроніми у лінгвокраїнознавчому аспекті. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2006. Вип. 1. С. 220–223.
56. Ренчка І. Лінгвокультурологічний підхід до навчання української мови як іноземної. Рецензія на: Процик І. Р. (укладач). Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови: назви природно-заповідних об'єктів. Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2016. *Українська мова*. 2019. № 1 (69). С. 170–171.
57. Рибізонт І. Поема Тараса Шевченка «Катерина» як навчальний матеріал для читан-

ня в курсі української мови як іноземної. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2014. Вип. 9. С. 219–225.

58. Романюк С., Саневська М. Від «Рукавички» до «ГМО»: вибір текстів на заняття з української мови для іноземців. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2014. Вип. 10. С. 187–193.

59. Сваричевська Л. Рекламний текст як об'єкт вивчення в іншомовній аудиторії: проблема перекладу. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2010. Вип. 5. С. 203–207.

60. Селіверстова Л., Лагута Т. Креолізований навчальний текст в електронному навчанні української мови як іноземної. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2014. Вип. 10. С. 194–202.

61. Синчак О. Дискурс-аналіз як методологічне підґрунтя для розробки підручника з української мови як іноземної. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2014. Вип. 10. С. 203–210.

62. Словник символів культури України / За заг. ред. В. Коцура, О. Потапенка, М. Дмитренка. Київ : Меленіум, 2002. 260 с.

63. Словник української ономастичної термінології / укл. Д. Бучко, Н. Ткачова. Харків : Ранок-НТ, 2012. 256 с.

64. Сокіл Б. До питання відбору навчального матеріалу для студентів-чужоземців на основному етапі навчання. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2009. Вип. 4. С. 145–148.

65. Станкевич Н. Види мовленнєвої діяльності в аспекті лінгводидактики. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2007. Вип. 2. С. 40–47.

66. Станкевич Н. Види мовленнєвої діяльності на етапах вивчення української мови як іноземної: напрями та перспективи наукових досліджень. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2023. Вип. 17. С. 91–101.

67. Станкевич Н. Українські топоніми як лінгвоукраїнознавчий матеріал. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2006. Вип. 1. С. 220–223.

68. 100 найвідоміших образів української міфології / укл. О. Таланчук, В. Завадська, Я. Музиченко, О. Шлапак. К. : Орфей, 2002. 448 с.

69. Телюх І., Антонів О. Роман Ліни Костенко «Записки українського самашедшого» як навчальний матеріал для читання в іншомовній аудиторії. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2014. Вип. 9. С. 226–233.

70. Тимошик Г., Процик І. Лінгвоукраїнознавчий словник власних назв у системі викладання української мови для чужоземної аудиторії (на матеріалі астрономічних назв). *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2007. Вип. 2. С. 262–265.

71. Тимошик Г. Давньоукраїнські теоніми у лінгводидактичному аспекті. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2010. Вип. 5. С. 93–101.

72. Тимошик Г. Лінгвоукраїнознавчий словник власних назв у системі викладання української мови для чужоземної аудиторії (на матеріалі назв фестивалів, ярмарків, свят / святкувань). *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2009. Вип. 4. С. 103–111.

73. Тимошик Г., Якимович-Чапран Д. Українські міфоніми в лінгводидактичному аспекті. *У вимірах слова* : збірник наукових праць на пошану професора Ірини Кочан / упоряд. О. Антонів, О. Туркевич, І. Фецько. Львів : Видавн. ЛНУ ім. І. Франка, 2019. С. 320–335.

74. Тишковець М. Топоніми в лінгвоукраїнознавчому аспекті вивчення української мови як іноземної. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2009. Вип. 4. С. 86–89.

75. Торчинський М. Структура онімного простору української мови : монографія. Хмельницький : Авіст, 2008. 548 с.

76. Торчинський М., Торчинська Н. Власні назви просторових об'єктів на Венері. *Наукові записки. Серія : Філологічні науки*. Вип. 2 (213). С. 147–152.

77. Туркевич О. Вивчення лексики української мови на текстовій основі у процесі

навчання української мови як іноземної. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2007. Вип. 2. С. 201–203.

78. Україна. Енциклопедичний словник / авт.-упоряд. О. Сліпушко. К. : Аконіт, 2008. 768 с.

79. Україна в словах: мовознавчий словник-довідник / упоряд. Н. Данилюк. Київ : Просвіта, 2004. 704 с.

80. Хібеба Н. Лінгвокраїнознавчий аспект вивчення історичних антропонімів у чужомовній аудиторії. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2012. Вип. 7. С. 223–231.

81. Хібеба Н. Тематична група «Власні назви політичних партій» у лінгвокраїнознавчому словнику української мови. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2016. Вип. 12. С. 277–284.

82. Хібеба Н. Українські ергоніми в аспекті лінгвокраїнознавчих студій. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2010. Вип. 5. С. 102–110.

83. Цісар Н. Читабельність текстів у курсі української мови як іноземної. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2012. Вип. 7. С. 181–186.

84. Швець Г. Навчальна дисципліна «Лінгвостилістичний аналіз тексту в курсі викладання української мови як іноземної» та її місце в системі фахової підготовки викладача-філолога. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2014. Вип. 10. С. 179–186.

85. Швець Г. Теорія і практика навчання української мови іноземних студентів гуманітарних спеціальностей : монографія. Київ : Фенікс, 2019. 529 с.

86. Шевченко С. Художній текст в курсі української мови як іноземної. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2007. Вип. 2. С. 219–221.

87. Шкільний словник з українознавства / укл. О. Потапенко, В. Кузьменко. Київ : Український письменник, 1995. 291 с.

88. Шумейко Н. Країнознавчий аспект у викладанні української мови та формування комунікативної культури в іноземних студентів. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2008. Вип. 3. С. 323–324.

89. Юрій Яновський. Вершники. Матеріали для навчання українською / укл. І. Процик. Львів, 2010. 26 с.

90. Якимович-Чапран Д. Деякі аспекти укладання лінгвокраїнознавчого словника власних назв. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2006. Вип. 1. С. 242–246.

91. Якимович-Чапран Д. Конотативна семантика демономенів дідько, сатана, диявол як джерело лінгвокультурної інформації. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2014. Вип. 10. С. 149–159.

92. Якимович-Чапран Д. Лінгвокультурні конотації демономена «біс». *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2012. Вип. 7. С. 242–249.

93. Якимович-Чапран Д. Лінгвокультурні конотації українських демономенів (на матеріалі лексеми *чорт*). *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2009. Вип. 4. С. 118–132.

94. Ященко А., Клочко Т. Лінгвокраїнознавчий словник як засіб формування соціокультурної компетенції. *Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти на сучасному етапі. Міжпредметні зв'язки. Наукові дослідження. Досвід. Пошуки*. 2019. Вип. 35. С. 175–189.

95. Józwickiewicz P. Przekład a process nauczania języka ukraińskiego. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2007. Вип. 2. С. 212–218.

96. Procyk I. **Pierwszy ukraiński linguorealizacyjny słownik nazw własnych i jego aspekty dydaktyczne w edukacji lingwistycznej**. *Onomastyka. Nazwy własne a społeczeństwo*. Łask, 2010. T. 1. S. 107–114.

97. Verba volant, scripta manent. Слова відлітають, написане залишається : бібліографічний показник з української мови як іноземної (1996–2021) / укл. О. Антонів, І. Кметь, Н. Станкевич. Львів, 2021. 68 с.

References

1. Lihvokrainoznavchyi slovnyk vlasnykh nazv ukrainskoi movy / ukl. O. Krovyt'ska, Z. Matsiuk, N. Stankevych. Lviv : Vydavnychiy tsentr LNU im. I. Franka, 2005. Vyp. 2. Zoshyt 1. Heohrafichni nazvy. 90 s.
2. Lihvokrainoznavchyi slovnyk vlasnykh nazv ukrainskoi movy / ukl.: L. Antoniv. Lviv : Vydavnychiy tsentr LNU im. I. Franka, 2006. Vyp. 3. Zoshyt 2. Nazvy relihiinykh sviat. 67 s.
3. Lihvokrainoznavchyi slovnyk vlasnykh nazv ukrainskoi movy / ukl. D. Dobrusynets. Lviv : Vydavnychiy tsentr LNU im. I. Franka, 2006. Vyp. 4. Zoshyt 3. Nazvy derzhavnykh sviat i pamiatnykh dat. 72 s.
4. Lihvokrainoznavchyi slovnyk vlasnykh nazv ukrainskoi movy / ukl. I. Protsyk, H. Tymoshyk. Lviv : Vydavnychiy tsentr LNU im. I. Franka, 2005. Vyp. 5. Zshytok 4. Astronomichni nazvy. 90 s.
5. Protsyk I. Slovnyk vlasnykh astronomichnykh nazv ukrainskoi movy. *Ukrainske nebo. Studii nad istoriieiu astronomii v Ukraini*. Lviv : Instytut prykladnykh problem mekhaniky i matematyky im. Ya. S. Pidtryhacha NAN Ukrainy, 2014. S. 318–336.
6. Lihvokrainoznavchyi slovnyk vlasnykh nazv ukrainskoi movy / ukl. V. Kuzheliuk, D. Yakymovych-Chapran. Lviv : Vydavnychiy tsentr LNU im. I. Franka, 2014. Vyp. 6. Zshytok 5. Vlasni imena liudei. 92 s.
7. Lihvokrainoznavchyi slovnyk vlasnykh nazv ukrainskoi movy / ukl. Z. Vasylo. Lviv : Vydavnychiy tsentr LNU im. I. Franka, 2010. Vyp. 7. Zoshyt 6. Nazvy pamiatnykh mists. 109 s.
8. Lihvokrainoznavchyi slovnyk vlasnykh nazv ukrainskoi movy / ukl. I. Protsyk. Lviv : Vydavnychiy tsentr LNU im. I. Franka, 2016. Vyp. 8. Zoshyt 7. Nazvy pryrodno-zapovidnykh ob'ektiv. 220 s.
9. Lihvokrainoznavchyi slovnyk vlasnykh nazv ukrainskoi movy / ukl. I. Kmet. Lviv : Vydavnychiy tsentr LNU im. I. Franka, 2016. Vyp. 8. Zoshyt 7. Nazvy khramiv. 48 s.
10. Lihvokrainoznavchyi slovnyk vlasnykh nazv ukrainskoi movy / ukl. A. Chuchvara. Lviv : Vydavnychiy tsentr LNU im. I. Franka, 2016. Vyp. 9. Zoshyt 8. Nazvy zamkiv i fortets. 59 s.
11. Lihvokrainoznavchyi slovnyk vlasnykh nazv ukrainskoi movy / ukl. L. Duda. Lviv : Vydavnychiy tsentr LNU im. I. Franka, 2010. Vyp. 10. Zoshyt 9. Nazvy vyshchykh navchalnykh zakladiv. 109 s.
12. Lihvokrainoznavchyi slovnyk vlasnykh nazv ukrainskoi movy / ukl. N. Khibeba. Lviv : Vydavnychiy tsentr LNU im. I. Franka, 2016. Vyp. 11. Zoshyt 10. Nazvy suchasnykh politychnykh partii. 52 s.
13. Lihvokrainoznavchyi slovnyk vlasnykh nazv ukrainskoi movy / ukl. I. Kochan, L. Havrylovska. Lviv : Vydavnychiy tsentr LNU im. I. Franka, 2018. Vyp. 12. Zoshyt 11. Mediinyi prostir Ukrainy. 48 s.
14. Muzei Lvova kriz stolittia: vich-na-vich z istoriieiu : lihvokrainoznavchyi slovnyk-dovidnyk / ukl. I. Fetsko. Drohobych–Lviv : PÓSVIT, 2020. 558 s.
15. Taiemnytsi DNK muzeiv Ivano-Frankivshchyny : lihvokrainoznavchyi slovnyk-dovidnyk / ukl. I. Fetsko. Lviv, 732 s. – rukopys, rekomendovanyi do druku na zasidanni katedry ukrainskoho prykladnoho movoznavstva (Protokol № 5 vid 29.12.2025).
- ***
16. Antolohiia znakov ukrainskoi etnokultury : slovnyk-dovidnyk / ukl. V. Zhaivoronok. Kyiv : Naukova dumka, 2018. 758 s.
17. Antoniv L. Leksykohrafichna semantyzatsiia kulturnoho komponenta nazv ukrainskykh sviat u lihvokrainoznavchomu slovnyku. *Pidhotovchi fakultety v suchasnykh umovakh: tradytsii ta novatsii v navchanni inozemnykh studentiv ta problemy orhanizatsii navchalnoho protsesu na pidhotovchomu fakulteti* : tezy dop. Kharkiv, 2003. S. 58–59.
18. Antoniv L. Lihvokrainoznavchyi slovnyk v protsesi vyvchennia ukrainskoi movy yak inozemnoi. *Materyaly IV Mezhdunar. konf. «Mezhkulturnye kommunikatsyy: tradytsyy u novye paradzhmy»*. Alushta, 2005. S. 197–201.

-
19. Antoniv L. Navchalnyi linhvokrainoznavchyi slovnyk yak ob'ekt vyvchennia ukraïnskoi movy v inshomovnii audytorii. *Materialy VI Olomoutskoho sympoziumu ukraïnistiv Serednoi Skhidnoi Yevropy* (Olomouts, 23–25 serp. 2012 r.). Olomouts, 2012. S. 337–340.
20. Antoniv L. Prohrama do vyvchennia spetskursu «Linhvokrainoznavstvo» dlia studentiv ukraïnskoho viddilennia filolohichnoho spetsializatsii «Ukraïnska mova yak inozemna». Lviv, 2003. 36 s.
21. Antoniv O. Ukraïnska pisnia yak ob'ekt vyvchennia v inshomovnii audytorii. *Teoriia i praktyka vykladannia ukraïnskoi movy yak inozemnoi*. 2009. Vyp. 4. S. 206–211.
22. Antoniv O., Kushka M. Linhvokrainoznavchyi slovnyk tovaronimiv yak riznovyd navchalnoi leksykohrafiï. *Teoriia i praktyka vykladannia ukraïnskoi movy yak inozemnoi*. 2023. Vyp. 17. S. 120–127.
23. Antoniv O., Faryna N. Rerezentatyvnist ukraïnskoi literatury v linhvokrainoznavchomu aspekti (na materialy istorychnoho romanu Liny Kostenko «Marusia Churai»). *Teoriia i praktyka vykladannia ukraïnskoi movy yak inozemnoi*. Lviv, 2012. Vyp. 7. S. 232–241.
24. Antoniv O., Fetsko I. Ukraïnska narodna kazka yak efektyvnyi material dlia navchannia hovorinnia v inshomovnii audytorii. *Teoriia i praktyka vykladannia ukraïnskoi movy yak inozemnoi*. 2012. Vyp. 7. S. 199–205.
25. Boiko H. Teksty publitsystychnoho styliu na zaniattiakh z ukraïnskoi movy yak inozemnoi dlia chuzhozemnykh studentiv nefilolohichnykh spetsialnostei. *Teoriia i praktyka vykladannia ukraïnskoi movy yak inozemnoi*. 2014. Vyp. 9. S. 243–250.
26. Valerii Shevchuk. Doroha vid batka. Materialy dlia navchannia ukraïnskoï / ukl. D. Yakymovych-Chapran, 25 s. (rukopys).
27. Vasyl Symonenko. Kukurikaly pivni na rushnykakh. Materialy dlia navchannia ukraïnskoï / ukl. L. Antoniv. Lviv, 2008. 14 s.
28. Vasylieva L. Rol khudozhnoho tekstu v protsesi navchannia inozemnoi movy (komunikatyvna kompetentsiia, komunikatyvna stratehiia). *Teoriia i praktyka vykladannia ukraïnskoi movy yak inozemnoi*. 2008. Vyp. 3. S. 223–229.
29. Vasylo Z. Natsionalno-kulturna spetsyfika ukraïnskykh nazv sakralnykh sporud. *Teoriia i praktyka vykladannia ukraïnskoi movy yak inozemnoi*. 2008. Vyp. 3. S. 117–119.
30. Vasylo Z. Linhvokrainoznavchyi potentsial nazv pamiatnykh mists Ukrainy. *Teoriia i praktyka vykladannia ukraïnskoi movy yak inozemnoi*. 2007. Vyp. 2. S. 92–97.
31. Vasylo Z. Nazvy zamkiv yak element krainoznavstva. *Teoriia i praktyka vykladannia ukraïnskoi movy yak inozemnoi*. 2010. Vyp. 5. S. 35–39.
32. Danyliuk N. Leksyka z natsionalno-kulturnym zmistom u kursy ukraïnskoi movy yak inozemnoi. *Naukovyi chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu im. M. Drahomanova. Seriia 10 : Problemy hramatyky i leksykologii ukraïnskoi movy*. 2012. Vyp. 9. S. 186–189.
33. Danyliuk N. Vykorystannia linhvokrainoznavchoho slovnyka u protsesi vyvchennia ukraïnskoi movy yak chuzhoï. *Teoriia i praktyka vykladannia ukraïnskoi movy yak inozemnoi*. 2014. Vyp. 10. S. 160–169.
34. Dobrusynets D. Ukraïnski vlasni imena yak vyïav natsionalno-kulturnoi spetsyfiki. *Teoriia i praktyka vykladannia ukraïnskoi movy yak inozemnoi*. 2006. Vyp. 1. S. 212–219.
35. Iezh M. Yurydychna ukraïnska mova – spetsializovanyi pidruchnyk dlia polskykh studentiv. *Teoriia i praktyka vykladannia ukraïnskoi movy yak inozemnoi*. 2006. Vyp. 1. S. 94–101.
36. Znaky ukraïnskoi etnokulturny : slovnyk-dovidnyk / ukl. V. Zhaivoronok. Kyiv : Dovira, 2006. 703 s.
37. Zuh I., Tymoshyk H. Naimenuvannia ukraïnskykh kurhaniv v aspekti linhvokrainoznavchykh studii. *Teoriia i praktyka vykladannia ukraïnskoi movy yak inozemnoi*. 2014. Vyp. 9. S. 202–205.
38. Ivan Kotliarevskiyi. Eneida. Materialy dlia navchannia ukraïnskoï / ukl. Z. Matsiuk. Lviv, 2008. 20 s.
39. Kachala O. Tekst za spetsialnistiu – zasib navchannia ukraïnskoi movy yak inozemnoi u tekhnichnomu vyshy. *Teoriia i praktyka vykladannia ukraïnskoi movy yak inozemnoi*. 2012. Vyp. 7. S. 193–198.

-
40. Kochan I. Naukovo-metodychna produktsiia katedry ukrainskoho prykladnoho movoznavstva za dvadtsiat rokiv. *Teoriia i praktyka vykladannia ukrainskoi movy yak inozemnoi*. 2014. Vyp. 9. S. 202–205.
41. Lesia Ukrainka. Lisova pisnia. Materialy dlia navchannia ukrainskoi movy yak inozemnoi / ukl. N. Stankevych. Lviv, 2008. 19 s.
42. Mala entsyklopediia ukrainskoho narodoznavstva / Za red. chl.-koresp. AN Ukrainy, d-ra ist. nauk, prof. S. Pavliuka. Lviv, 2007. 846 s.
43. Miahkota I. Ukrainska narodna (kumuliatyvna) kazka yak navchalnyi material u chuzhomovnii audytorii. *Teoriia i praktyka vykladannia ukrainskoi movy yak inozemnoi*. 2012. Vyp. 7. S. 187–192.
44. Ovdiuk V. Reklamnyi tekst u kursi ukrainskoi movy yak inozemnoi: sotsiokulturnyi pidkhid. *Teoriia i praktyka vykladannia ukrainskoi movy yak inozemnoi*. 2014. Vyp. 9. S. 234–242.
45. Onkovych H. Teoretychni osnovy vykorystannia zasobiv masovoi informatsii u navchanni ukrainskoi movy studentiv-nefilolohiv : avtoreferat dys. na zdobuttia nauk. stupenia d-ra ped. nauk : 13.00.02 «Teoriia ta metodyka navchannia (ukrainska mova)». Kyiv, 1995. 45 s.
46. Protsyk I. Z dosvidu ukladannia linhvokrainoznavchoho slovnyka vlasnykh nazv ukrainskoi movy (na prykladi tematychnoi hrupy astronomiv). *Visnyk Natsionalnoho universytetu «Lvivska politekhnika»*. *Problemy ukrainskoi terminolohii*. 2006. № 559. S. 91–93.
47. Protsyk I. Linhvokrainoznavchyi slovnyk vlasnykh nazv ukrainskoi movy: kontseptsii i realizatsiia. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Serii : Filolohichna*. 2007. Vyp. 40. Ch. 2. S. 105–112.
48. Protsyk I. Linhvokrainoznavchyi slovnyk vlasnykh nazv ukrainskoi movy u navchalnii leksykohrafi dlia chuzhozemtsiv. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Serii : Filolohichna*. 2012. Vyp. 52. S. 380–386.
49. Protsyk I. «My vsi sohodni “Ultras”». Yak navchaty rozuminnia publitsystychnoho tekstu na zaniattiakh iz ukrainskoi movy yak chuzhoi. *Teoriia i praktyka vykladannia ukrainskoi movy yak inozemnoi*. 2014. Vyp. 9. S. 251–259.
50. Protsyk I. Nazvy pryrodo-zapovidnykh ob'ektiv u linhvokrainoznavchomu aspekti. Materialy do linhvokrainoznavchoho slovnyka vlasnykh nazv ukrainskoi movy. *Teoriia i praktyka vykladannia ukrainskoi movy yak inozemnoi*. 2015. Vyp. 11. S. 177–183.
51. Protsyk I. Osnovni aspekty ukladannia linhvokrainoznavchoho slovnyka vlasnykh nazv ukrainskoi movy (na prykladi tematychnoi hrupy astronomiv). *Visnyk Natsionalnoho universytetu «Lvivska politekhnika»*. *Problemy ukrainskoi terminolohii*. 2007. № 593. S. 30–32.
52. Protsyk I. Pershyi ukrainskyi linhvokrainoznavchyi slovnyk vlasnykh nazv. *Linhvistychni studii* : zb. nauk. prats ; nauk. red. A. Zahnitko. Donetsk, 2009. Vyp. 19. S. 259–263.
53. Protsyk I. Ukrainskyi linhvokrainoznavchyi slovnyk vlasnykh nazv i yoho vykorystannia u dydaktytsi ukrainskoi movy yak chuzhoi. *Wyraz i zdanie w jezykach*. 7. *Opis, konfrontacja, przeklad*. *Slavica Wratislaviensia*. Wroclaw, 2009. № CL. S. 221–226.
54. Protsyk I. Khudozhni tvory yak navchalni teksty dlia chytannia na zaniattiakh iz chuzhozemtsiamy ta systema vprav dlia navchannia chytannia yak vydu movlennievoi diialnosti (na materiali novely «Dytynstvo» z romanu Yuriiia Yanovskoho «Vershnyky»). *Teoriia i praktyka vykladannia ukrainskoi movy yak inozemnoi*. 2010. Vyp. 5. S. 61–69.
55. Protsyk I., Tymoshyk H. Ukrainski astronomi u linhvokrainoznavchomu aspekti. *Teoriia i praktyka vykladannia ukrainskoi movy yak inozemnoi*. 2006. Vyp. 1. S. 220–223.
56. Renchka I. Linhvokulturolohichni pidkhid do navchannia ukrainskoi movy yak inozemnoi. Retsenziia na: Protsyk I. R. (ukladach). Linhvokrainoznavchyi slovnyk vlasnykh nazv ukrainskoi movy: nazvy pryrodno-zapovidnykh ob'ektiv. Lviv : Vydavnychi tsestr LNU imeni Ivana Franka, 2016. *Ukrainska mova*. 2019. № 1 (69). S. 170–171.
57. Rybizant I. Poema Tarasa Shevchenka «Kateryna» yak navchalnyi material dlia chytannia v kursi ukrainskoi movy yak inozemnoi. *Teoriia i praktyka vykladannia ukrainskoi movy yak inozemnoi*. 2014. Vyp. 9. S. 219–225.
58. Romaniuk S., Sanevska M. Vid «Rukavychky» do «HMO»: vybir tekstiv na zaniattia z

ukrainskoi movy dlia inozemtsiv. *Teoriia i praktyka vykladannia ukrainskoi movy yak inozemnoi*. 2014. Vyp. 10. S. 187–193.

59. Svarychevska L. Reklamnyi tekst yak ob'ekt vyvchennia v inshomovnii audytorii: problema perekladu. *Teoriia i praktyka vykladannia ukrainskoi movy yak inozemnoi*. 2010. Vyp. 5. S. 203–207.

60. Seliverstova L., Lahuta T. Kreolizovanyi navchalnyi tekst v elektronnomu navchanni ukrainskoi movy yak inozemnoi. *Teoriia i praktyka vykladannia ukrainskoi movy yak inozemnoi*. 2014. Vyp. 10. S. 194–202.

61. Synchak O. Dyskurs-analiz yak metodolohichne pidgruntia dlia rozrobky pidruchnyka z ukrainskoi movy yak inozemnoi. *Teoriia i praktyka vykladannia ukrainskoi movy yak inozemnoi*. 2014. Vyp. 10. S. 203–210.

62. Slovnyk symboliv kultury Ukrainy / Za zah. red. V. Kotsura, O. Potapenko, M. Dmytrenka. Kyiv : Melenium, 2002. 260 s.

63. Slovnyk ukrainskoi onomastychnoi terminolohii / ukl. D. Buchko, N. Tkachova. Kharkiv : Ranok-NT, 2012. 256 s.

64. Sokil B. Do pytannia vidboru navchalnoho materialu dlia studentiv-chuzhozemtsiv na osnovnomu etapi navchannia. *Teoriia i praktyka vykladannia ukrainskoi movy yak inozemnoi*. 2009. Vyp. 4. S. 145–148.

65. Stankevych N. Vydy movlennievoi diialnosti v aspekti lihvodydaktyky. *Teoriia i praktyka vykladannia ukrainskoi movy yak inozemnoi*. 2007. Vyp. 2. S. 40–47.

66. Stankevych N. Vydy movlennievoi diialnosti na etapakh vyvchennia ukrainskoi movy yak inozemnoi: napriamy ta perspektyvy naukovykh doslidzhen. *Teoriia i praktyka vykladannia ukrainskoi movy yak inozemnoi*. 2023. Vyp. 17. S. 91–101.

67. Stankevych N. Ukrainski toponimy yak linhvokrainoznavchyi material. *Teoriia i praktyka vykladannia ukrainskoi movy yak inozemnoi*. 2006. Vyp. 1. S. 220–223.

68. 100 naividomishykh obraziv ukrainskoi mifolohii / ukl. O. Talanchuk, V. Zavadka, Ya. Muzychenko, O. Shlapak. K. : Orfei, 2002. 448 s.

69. Teliukh I., Antoniv O. Roman Liny Kostenko «Zapysky ukrainskoho samashedshoho» yak navchalnyi material dlia chytannia v inshomovnii audytorii. *Teoriia i praktyka vykladannia ukrainskoi movy yak inozemnoi*. 2014. Vyp. 9. S. 226–233.

70. Tymoshyk H., Protsyk I. Linhvokrainoznavchyi slovnyk vlasnykh nazv u systemi vykladannia ukrainskoi movy dlia chuzhozemnoi avdytorii (na materiali astronomichnykh nazv). *Teoriia i praktyka vykladannia ukrainskoi movy yak inozemnoi*. 2007. Vyp. 2. S. 262–265.

71. Tymoshyk H. Davnoukrainski teonimy u linhvodydaktychnomu aspekti. *Teoriia i praktyka vykladannia ukrainskoi movy yak inozemnoi*. 2010. Vyp. 5. S. 93–101.

72. Tymoshyk H. Linhvokrainoznavchyi slovnyk vlasnykh nazv u systemi vykladannia ukrainskoi movy dlia chuzhozemnoi avdytorii (na materiali nazv festyvaliv, yarmarkiv, sviat / sviatkuvan). *Teoriia i praktyka vykladannia ukrainskoi movy yak inozemnoi*. 2009. Vyp. 4. S. 103–111.

73. Tymoshyk H., Yakymovych-Chapran D. Ukrainski mifonimy v linhvodydaktychnomu aspekti. *U vymirakh slova : zbirnyk naukovykh prats na poshanu profesora Iryny Kochan / uporiad. O. Antoniv, O. Turkevych, I. Fetsko*. Lviv : Vydavn. LNU im. I. Franka, 2019. S. 320–335.

74. Tyshkovets M. Toponimy v linhvokrainoznavchomu aspekti vyvchennia ukrainskoi movy yak inozemnoi. *Teoriia i praktyka vykladannia ukrainskoi movy yak inozemnoi*. 2009. Vyp. 4. S. 86–89.

75. Torchynskiy M. Struktura onimnoho prostoru ukrainskoi movy : monohrafia. Khmelnytskyi : Avist, 2008. 548 s.

76. Torchynskiy M., Torchynska N. Vlasni nazvy prostorovykh ob'ektiv na Veneri. *Naukovi zapysky. Seriya : Filolohichni nauky*. Vyp. 2 (213). S. 147–152.

77. Turkevych O. Vyvchennia leksyky ukrainskoi movy na tekstovii osnovi u protsesi navchannia ukrainskoi movy yak inozemnoi. *Teoriia i praktyka vykladannia ukrainskoi movy yak inozemnoi*. 2007. Vyp. 2. S. 201–203.

78. Ukraina. Entsyklopedychnyi slovnyk / avt.-uporiad. O. Slipushko. K. : Akonit, 2008. 768 s.

-
79. Ukraina v slovakch: movoznavchyi slovnyk-dovidnyk / uporiad. N. Danyliuk. Kyiv : Prosvita, 2004. 704 s.
80. Khibeba N. Lihvokrainoznavchyi aspekt vyvchennia istorychnykh antroponimiv u chuzhomovnii avdytorii. *Teoriia i praktyka vykladannia ukraïnskoi movy yak inozemnoi*. 2012. Vyp. 7. S. 223–231.
81. Khibeba N. Tematychna hrupa «Vlasni nazvy politychnykh partii» u lihvokrainoznavchomu slovnyku ukraïnskoi movy. *Teoriia i praktyka vykladannia ukraïnskoi movy yak inozemnoi*. 2016. Vyp. 12. S. 277–284.
82. Khibeba N. Ukraïnski erhonimy v aspekti lihvokrainoznavchykh studii. *Teoriia i praktyka vykladannia ukraïnskoi movy yak inozemnoi*. 2010. Vyp. 5. S. 102–110.
83. Tsisar N. Chytabelnist tekstiv u kursu ukraïnskoi movy yak inozemnoi. *Teoriia i praktyka vykladannia ukraïnskoi movy yak inozemnoi*. 2012. Vyp. 7. S. 181–186.
84. Shvets H. Navchalna dystsyplina «Linhvostylistychni analiz tekstu v kursu vykladannia ukraïnskoi movy yak inozemnoi» ta yii mistse v systemi fakhovoi pidhotovky vykladacha -filoloha. *Teoriia i praktyka vykladannia ukraïnskoi movy yak inozemnoi*. 2014. Vyp. 10. S. 179–186.
85. Shvets H. Teoriia i praktyka navchannia ukraïnskoi movy inozemnykh studentiv humanitarnykh spetsialnostei : monohrafiia. Kyiv : Feniks, 2019. 529 s.
86. Shevchenko S. Khudozhnii tekst v kursu ukraïnskoi movy yak inozemnoi. *Teoriia i praktyka vykladannia ukraïnskoi movy yak inozemnoi*. 2007. Vyp. 2. S. 219–221.
87. Shkilnyi slovnyk z ukraïnoznavstva / ukl. O. Potapenko, V. Kuzmenko. Kyiv : Ukraïnskyi pysmennyk, 1995. 291s.
88. Shumeiko N. Krainoznavchyi aspekt u vykladanni ukraïnskoi movy ta formuvannia komunikatyvnoi kultury v inozemnykh studentiv. *Teoriia i praktyka vykladannia ukraïnskoi movy yak inozemnoi*. 2008. Vyp. 3. S. 323–324.
89. Iurii Yanovskiy. Vershnyky. Materialy dlia navchannia ukraïnskoiu / ukl. I. Protsyk. Lviv, 2010. 26 s.
90. Iakymovych-Chapran D. Deiaki aspekty ukladannia lihvokrainoznavchoho slovnyka vlasnykh nazv. *Teoriia i praktyka vykladannia ukraïnskoi movy yak inozemnoi*. 2006. Vyp. 1. S. 242–246.
91. Iakymovych-Chapran D. Konotatyvna semantyka demononomeniv didko, satana, dyiavol yak dzherelo lihvokulturnoi informatsii. *Teoriia i praktyka vykladannia ukraïnskoi movy yak inozemnoi*. 2014. Vyp. 10. S. 149–159.
92. Iakymovych-Chapran D. Lihvokulturni konotatsii demonomena «bis». *Teoriia i praktyka vykladannia ukraïnskoi movy yak inozemnoi*. 2012. Vyp. 7. S. 242–249.
93. Iakymovych-Chapran D. Lihvokulturni konotatsii ukraïnskykh demononomeniv (na materiali leksemy chort). *Teoriia i praktyka vykladannia ukraïnskoi movy yak inozemnoi*. 2009. Vyp. 4. S. 118–132.
94. Iashchenko A., Klochko T. Lihvokrainoznavchyi slovnyk yak zasib formuvannia sotsiokulturnoi kompetentsii. *Vykladannia mov u vyshchykh navchalnykh zakladakh osvity na suchasnomu etapi. Mizhpredmetni zviazky. Naukovi doslidzhennia. Dosvid. Poshuky*. 2019. Vyp. 35. S. 175–189.
95. Jóźwikiewicz P. Przekład a process nauczania języka ukraińskiego. *Teoriia i praktyka vykladannia ukraïnskoi movy yak inozemnoi*. 2007. Vyp. 2. S. 212–218.
96. Procyk I. Pierwszy ukraiński linguorealizacyjny słownik nazw własnych i jego aspekty dydaktyczne w edukacji lingwistycznej. *Onomastyka. Nazwy własne a społeczeństwo*. Łask, 2010. T. 1. S. 107–114.
97. Verba volant, scripta manent. Slova vidlitaiut, napsyane zalyshaietsia : bibliofichnyi pokazchyyk z ukraïnskoi movy yak inozemnoi (1996–2021) / ukl. O. Antoniv, I. Kmet, N. Stankevych. Lviv, 2021. 68 s.

Додатки до статті:

Таблиця № 1.
«Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови»
(2005–2025 рр.): загальна інформація щодо тематичних випусків
лексикографічної праці

№	Назва словника / тематичного випуску словника. (зошит / випуск)	Тип словника	Укладач / -і	Кількість реєстрових слів / словникових статей (повні статті + статті-відсилачі)	Загальна кількість сторінок. Словникова частина / тексти для читання	Рекомендація до друку / рік видання	Науковий / -і редактор / -и, консультант / -и	Глюстрації	Рецензія в науковій періодиці (назва видання / автор рецензії)
1.	Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови. <i>Географічні назви.</i> Зошит 1, випуск 2.	словник-мінімум	Ольга Кровицька, Зоряна Мацюк, Ніна Станкевич	45 реєстрових слів / 49 (45 + 4) словникових статей	90 с. С. 13–60 – словникова частина / С. 61–88 – тексти для читання	Протокол № 2 від 07.10. 2004 / Львів, 2005	<i>наук. ред.:</i> д-р іст. наук, проф. Михайло Кріль (Львів. нац. ун-т ім. І. Франка)	-	-
2.	Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови. <i>Назви релігійних свят.</i> Зошит 2, випуск 3.	словник-мінімум	Леся Антонів	14 реєстрових слів / 27 (14 + 13) словникових статей	67 с. С. 9–28 – словникова частина / С. 29–65 – тексти для читання	Протокол № 4 від 10.10. 2004 / Львів, 2006	<i>наук. ред.:</i> канд. іст. наук Василь Кметь (Львів. нац. ун-т ім. І. Франка)	-	-
3.	Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови. <i>Назви державних свят і пам'ятних дат.</i> Зошит 3, випуск 4.	словник-мінімум	Дарія Добрусинець	8 реєстрових слів / 11 (8 + 3) словникових статей	72 с. С. 9–25 – словникова частина / С. 26–70 – тексти для читання	Протокол № 4 від 10.10. 2004 / Львів, 2006	<i>наук. ред.:</i> канд. іст. наук Василь Кметь (Львів. нац. ун-т ім. І. Франка)	-	-

4.	Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови. <i>Астрономічні назви.</i> Зшиток 4, випуск 5.	словник-мінімум	Ірина Процик, Галина Тимошик	25 реєстрових слів / 108 (25 + 83) словникових статей	140 с. С. 15–38 – словникова частина / С. 39–137 – тексти для читання	Протокол № 6 від 5.04. 2005 / Львів, 2006	наук. ред.: канд. фіз.-мат. наук., доц. Богдан Новосядлий (Львів. нац. ун-т ім. І. Франка)	-	-
5.	Словник власних астрономічних назв української мови	словник-мінімум	Ірина Процик	25 реєстрових слів / 108 (25 + 83) словникових статей	С. 318–322 – вступна частина; С. 323–335 – словникова частина; у кн. <i>Українське небо. Студії над історією астрономії в Україні: збірник наук. праць</i>	Львів, 2014	за заг. ред. д-ра фіз.-мат. наук., проф. Олега Петрука (Ін-т прикл. пробл. механ. і матем. ім. Я. Підстригача)	-	-
6.	Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови. <i>Власні імена людей.</i> Зшиток 5, випуск 6.	словник-мінімум	Віра Кужельок, Дарія Якимович-Чапран	16 реєстрових слів / 20 (16 + 4) словникових статей	92 с. С. 13–60 – словникова частина / С. 61–88 – тексти для читання	Протокол № 11 від 29.06. 2006 / Львів, 2014	за заг. ред. канд. філ. наук, доц. Зоряни Мацюк (Львів. нац. ун-т ім. І. Франка)	-	-
7.	Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови. <i>Назви пам'ятних місць.</i> Зошит 6, випуск 7.	словник-мінімум	Зоряна Василько	21 реєстрове слово / 35 (21 + 14) словникових статей	109 с. С. 13–50 – словникова частина / С. 51–106 – тексти для читання	Протокол № 11 від 06. 2008 / Львів, 2010	наук. ред.: канд. геогр. наук, доц. Марта Мальська (Львів. нац. ун-т ім. І. Франка)	-	-

8.	Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови. Назви природно-заповідних об'єктів. Зшиток 7, випуск 8.	словник	Ірина Процик	72 реєстрових слова / 141 (72 + 69) словникова стаття	220 с. С. 17–123 – словникова частина / С. 124–213 – тексти для читання	Протокол № 3 від 21.10.2008 / Львів, 2016	наук. ред.: д-р біол. наук, проф. Василь Парпан; д-р біол. наук, проф. Василь Рябчук (Нац. лісотехн. ун-т України)	-	«Українська мова» 2019, № 1 (69), канд. філол. наук, доц. Інна Ренчка
9.	Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови. Назви храмів. Зошит 7, випуск 8. ¹	словник-мінімум	Ірина Кметь	10 реєстрових слів / 36 (10 + 26) словникових статей	48 с. С. 8–26 – словникова частина / С. 27–46 – тексти для читання	Протокол № 8 від 25.03.2016 / Львів, 2016	ред.: ст. викл. Леся Антонів (Львів. нац. ун-т ім. І. Франка)	+	-
10.	Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови. Назви замків і фортець. Зошит 8, випуск 9.	словник-мінімум	Адріана Чучвара	11 реєстрових слів / 22 (11 + 11) словникові статті	59 с. С. 9–32 – словникова частина / С. 34–54 – тексти для читання	Протокол № 8 від 25.03.2016 / Львів, 2016	наук. ред.: наук. співр. Володимир Петегрич (Ін-т українозн. ім. І. Крип'якевича НАН України)	+	-
11.	Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови. Назви вищих навчальних закладів. Зошит 9, випуск 10.	словник-мінімум	Леся Дуда	11 реєстрових слів / 21 (11 + 10) словникова стаття	52 с. С. 10–31 – словникова частина / С. 32–50 – тексти для читання	Протокол № 8 від 25.03.2016 / Львів, 2016	ред.: ст. викл. Леся Антонів, канд. філ. наук, доц. Зоряна Мацюк (Львів. нац. ун-т ім. І. Франка)	+	-

¹У цьому випускові («Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови. Назви храмів. Зошит 7, випуск 8; укладачка Ірина Кметь») відбулося дублювання нумерації попереднього випуску Словника, що призвело до порушення порядковості видання.

12.	Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови. Назви сучасних політичних партій. Зошит 10, випуск 11.	словник-мінімум	Наталія Хібеба	12 реєстрових слів / 34 (12 + 22) словникових статті	53 с. С. 11–36 – словникова частина / С. 37–50 – тексти для читання	Протокол № 8 від 25.03.2016 / Львів, 2016	літ. ред.: канд. філ. наук, старш. науков. співр. Ксенія Сімович (Ін-т у країнозн. ім. І. Крип'якевича НАН України)	+	-
13.	Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови. Медійний простір України. Зошит 11, випуск 12.	словник-мінімум	Ірина Кочан, Людмила Гавриловська	57 реєстрових слів / 57 словникових статей	48 с. С. 6–42 – словникова частина / відсутні тексти для читання; С. 46–48 – за тематичними рубриками подано список номінацій	Протокол № 6 від 23.01.2018 / Львів, 2016	літ. ред.: канд. філ. наук, доц. Ніна Станкевич (Львів. нац. ун-т ім. І. Франка)	+	-
14.	Музеї Львова крізь століття: віч-на-віч з історією. Лінгвокраїнознавчий словник-довідник.	словник-довідник	Іванна Фецько	78 реєстрових слів / 120 (78 + 42) словникових статей	588 с. С. 13–258 – словникова частина / С. 259–431 – тексти для читання / С. 424–431 – матеріали для аудіювання / С. 432–533 – словник тлумачень	Протокол № 11 від 19.06.2025 / Львів, 2020	наук. ред.: мистецтвознав. Зоряна Лильо-Откович (Львів. держ. коледж декорат. і ужитков. мистец. ім. І. Труша)	+	«Україна: культурна спадщина, національна свідомість та державність» (вип. 43), канд. філол. наук, доц. Дарія Якимович-Чап-ран (подано до друку)

15.	Тасмниці ДНК музеїв Івано-Франківщини. Лінгвокраїнознавчий словник-довідник	словник-довідник	Іванна Фецько	175 реєстрових слів / 175 словникових статей	732 с. С. 15–214 – словникова частина / С. 215–580 – тексти для читання / С. 581–642 – матеріали для аудіювання / С. 643–709 – словник тлумачень	Протокол № 5 від 29.12. 2025; рукопис	наук. ред.: д-р іст. наук, старш. науч. співр. Ірина Орлевич (Ін-т українозн. ім. І. Крип'якевича НАН України)	+	-
-----	---	------------------	---------------	--	---	---------------------------------------	--	---	---

Таблиця № 2.

«Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови» (2005–2025 рр.): особливості добору матеріалу та побудови словникової статті¹

№	Назва словника / тематичного випуску словника. (Зошит / випуск, укладач/ -і)	Онімні групи	Мовно-культурні особливості тематичної групи онімів	Критерії добору власних назв до певної групи / лінгвокраїнознавча значущість	Структурно-змістові особливості словникової статті	Текстова частина словника (жанрова належність текстів для читання та джерела / ресурси)
1.	Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови. Географічні назви. Зошит 1, випуск 2. Укладачі: Ольга Кровицька, Зоряна Мацюк, Ніна Станкевич	*топоніми: хороніми природні та адміністративні, гідроніми, ойконіми, мікротопоніми тощо	*топоніми мають розлогу країнознавчу репрезентативність; *характеризуються багатством культурних та історичних асоціацій; *лінгвокраїнознавчий потенціал топонімів оприявнює низку функцій географічних назв (фонову, описово-зображувальну, узагальнено-символічну)	*у топонімах поєднано генетичний / фактичний, індивідуальний / груповий інформаційний виміри; *вони номінують реалії, пов'язані з українською історією, матеріальною і духовною культурою, традиціями; *топоніми відображають мовну картину світу українців	*словникова стаття містить історіографічний опис, котрий у скороченій формі відображає місце топоніма у державно-політичному, соціокультурному вимірах життя нації	суспільно-політичні / художні у т. ч. фольклорні) / науково-навчальні тексти *** художня / навчальна література (підручник), періодика, збірники народної творчості

¹Подаємо інформацію, зважаючи на методологію роботи, підходи до трактувань та лексикографічну стратегію авторів / авторських груп, що їх дослідники окреслили в окремих випусках колективної праці «Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови» (див. № 1–12), серійному науковому збірнику «Теорія і практика викладання української мови як іноземної» та в лінгвокраїнознавчих словниках-довідниках, які є окремими цілісними виданнями (див. № 13–14).

2.	Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови. Назви релігійних свят. Зошит 2, випуск 3. Укладачка: Леся Антонів	*геортоніми сакральні	•геортоніми є складовою світогляду, способу мислення та культури нації; •специфічна обрядова структура свята, котра супроводжує його, надає йому оригінальності та неповторності	•до реєстру словника увійшли найменування свят важливих для історії, релігії, світогляду українців; згадано розлогий спектр звичаїв та обрядів, які супроводжують те чи те свято; врахована висока комунікативна значущість геортонімів та їхнє оприявлення в мовній картині світу українців	•у словниковій статті відображено історію свята, глибоко вкоріненого в українській культурі, та описано унікальні обряди та традиції, які супроводжують святкування	художні (у т. ч. фольклорні) / наукові / науково-популярні / науково-навчальні тексти *** художня / навчальна література, періодика, збірники народної творчості; 9 текстів без паспортизації
3.	Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови. Назви державних свят і пам'ятних дат. Зошит 3, випуск 4. Укладачка: Дарія Добрусинець	*геортоніми державно-політичні	•процес святотворення зазнає постійних змін (свята як явища різномірного суспільного життя перебувають у постійному розвитку та трансформації, залежно від потреб та наративів, згенерованих українським народом)	•найменування державних свят та пам'ятних дат є джерелом інформації про культуру та менталітет українського народу; •державно-політичні геортоніми відображають світогляд українців, ідеологію, вказують на суспільні відносини	•у словниковій статті подано історію появи того чи того свята / пам'ятної дати, відзначених на державному рівні; •фіксуємо процес осмисленого прийняття новочасного та колишнього (тоталітарного) потрактувань важливих для нації дат у календарі	художні (у т. ч. фольклорні) / науково-популярні / науково-навчальні тексти *** художня / навчальна література, періодика, збірники народної творчості
4.	Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови. Географічні назви. Зошит 1, випуск 2. Укладачі: Ольга Кровицька, Зоряна Мацюк, Ніна Станкевич	*астроніми; *космоніми	•українські астроніми дають уявлення про стародавні концепції світотворення, практичне використання неба для орієнтації та розуміння часу; •важливим для українських найменувань астроніми є соціально-історичні реалії	•до реєстру словника увійшли космічні назви, що мають національно-культурний компонент; •лексикографічна праця має на меті подати всі відомі українські найменування астронімічних об'єктів	•словникову статтю супроводжено відповідниками астрономів з класичних та низки європейських мов •українські астрономісти містять низку назв-дублетів, що номінують ту саму реалію	художні (у т. ч. фольклорні) / наукові / науково-популярні / науково-навчальні тексти *** художня / навчальна література, періодика, збірники народної творчості, інтернет-ресурси

5.	Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови. Власні імена людей. Зшиток 5, випуск 6. Укладачі: Віра Кужельок, Дарія Якимович-Чапран	• антропоніми	•українська антропосистема генетично неоднорідна; вона поєднує чужомовні імена (успадковані в добу християнства), які превалюють, із автентичними (успадкованими зі праслов'янської доби)	•попри генетичну чужомовність багато християнських імен носії мови сприймають як національно забарвлені; •завдяки значній тривалості та високій частотності побутування імена стали асоціюватися з українцями загалом і з конкретними рисами національного характеру	•у словниковій статті відображено перелік відомих осіб носіїв імен з мінімальною біографічною довідкою та персонажів знакових художніх творів	художні (у т. ч. фольклорні) тексти *** художня література, збірники народної творчості, інтернет-ресурси
6.	Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови. Назви пам'ятних місць. Зошит 6, випуск 7. Укладачка: Зоряна Василько	• топоніми: <i>хороніми</i> природні, <i>ойконіми:</i> назви замків, фортець, <i>гідроніми</i> тощо; • еклезіоніми – найменування церков, храмів тощо	•різні за онімною природою номінації відображають історію, культурну значимість об'єктів для різномірного буття українців	•назви пам'ятних місць є відображенням різноаспектного буття нації та є важливим компонентом народної пам'яті	•у словниковій статті зосереджено увагу на історії появи / створення та функціонування пам'ятних місць; згадано про події, явища, пов'язані із об'єктом опису, згадано про особистостей, причетних до його історії	художні (у т. ч. фольклорні) / науково-популярні тексти *** художня / науково-популярна література, збірники народної творчості, інтернет-ресурси; 2 тексти без паспортизації
7.	Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови. Назви природно-заповідних об'єктів. Зшиток 7, випуск 8. Укладачка: Ірина Прощик	• топоніми: назви природно-заповідних об'єктів (<i>хороніми</i> природні, <i>гідроніми</i> тощо)	•природно-заповідні локації, які мають статус охоронних об'єктів, презентують розмаїття та багатство природи України; •власні назви природно-заповідних об'єктів мають складену структуру (одним із компонентів є онімним чи відонімним утворенням)	•найменування природно-заповідних об'єктів є цінним джерелом інформації про природу України, її флору та фауну; номінації відображають специфіку об'єкта, його локацію та певні особливості природного ландшафту	•у словниковій статті відображено історію заснування природно-заповідних об'єктів, представлено специфіку природи та важливі атрибути означеної локації	художні / наукові / науково-популярні тексти, путівники *** художня / науково-популярна / довідкова література, інтернет-ресурси; 1 текст без паспортизації

8.	Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови. Назви храмів. Зошит 7, випуск 8. Укладачка: Ірина Кметь	• <i>еклезіоніми</i> / найменування церков, храмів	•еклезіоніми / найменування церков, храмів тісно пов'язані з культурно-духовним життям українців	•найменування храмів є важливим для розуміння релігійного світогляду українців; вони відображають історію народу, геортологічну традицію, пов'язану із вшануванням ключових осіб християнського віровчення; вивчення цього культурного пласту допоможе пізнати і зрозуміти духовну культуру України	•у словниковій статті відображено історію споруди (історичну довідку), її архітектурні особливості; у словнику поєднано лінгвістичну та культурологічну інформацію, а виклад зорієнтований на чужомовного реципієнта	художні / наукові / науково-популярні / довідкові тексти *** художня / наукова / науково-популярна / довідкова література, періодика, інтернет-ресурси;
9.	Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови. Назви замків і фортець. Зошит 8, випуск 9. Укладачка: Адріана Чучвара	• <i>ойконіми</i> : назви замків, фортець	•найменування замків та фортець є важливим джерелом інформації про культуру та менталітет народу	•назви замків та фортець є важливим лінгводидактичних студій, адже маркують важливі компоненти культурно-історичного простору життя українського народу	•у словниковій статті увагу зосереджено на історію виникнення / побутування історико-культурної пам'ятки	художні / науково-популярні / довідкові тексти *** художня / науково-популярна / довідкова література, інтернет-ресурси; 1 текст без паспортизації
10.	Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови. Назви вищих навчальних закладів. Зошит 9, випуск 10. Укладачка: Леся Дуда	• <i>ергоніми</i> культурно-освітні: назви навчальних закладів	•найменування вищих навчальних закладів є важливим атрибутом культурно-освітнього життя українців; вони є своєрідним відбитком становлення та розвитку системи освіти українців, зосібна вищої	•у словнику репрезентовані номінації, що займають важливе місце у житті нації, є своєрідними національно-культурними знаками, які присутні в українському мовно-культурному вимірі	•у словнику головну увагу зосереджено на історію виникнення та особливостях функціонування інституції, її місця в культурно-освітньому житті нації та історичними особистостями, що пов'язані з нею	науково-популярні / довідкові тексти *** інтернет-ресурси

11.	Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови. Назви сучасних політичних партій. Зошит 10, випуск 11. Укладачка: Наталя Хібеба	• ергоніми соціально-політичні: назви партій / партіоніми	•дають змогу отримати інформацію про політичну культуру та устрій сучасної України; •відображають плинність політичного життя модерної України та змінюваність мовних одиниць, що його презентують (перехід до пасивного словника мови)	•у словнику репрезентовано ті номінації, які є важливим атрибутом саомдостатності нації та своєрідними національно-культурними знаками; •для українських виборців вони є діють як певні коди, спричиняючи схвальну / несхвальну реакцію	•оскільки політичне життя пов'язане з активною мовотворчістю, у словниковій статті натрапляємо на: відоміні утворення, перифрази, метафоричні назви, неофіційні відповідники до головних назв, як-от: партій, людей належних до партії, її лідерів та електорат	суспільно-політичні / науково-популярні / довідкові тексти *** науково-популярна / довідкова література, інтернет-ресурси
12.	Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови. Медійний простір України. Зошит 11, випуск 12. Укладачі: Ірина Кочан, Людмила Гавриловська	• ідеоніми: назви засобів масової інформації (ЗМІ)	• назви засобів масової інформації є важливим компонентом різномірного життя українців; вони є достатньо динамічними та змінними в часі, що проєктується у створенні нових найменувань, втраті колишніх назв, перейменуванні тощо	•у словнику репрезентовано ті назви засобів масової інформації, що займають важливе місце у житті нації, є атрибутами епохи	•словникові статті розділено за рубриками; •кожна група номінацій має свою специфіку опису та обсяг словникової статті; •основну увагу укладачі зосередили на історії, особливостях функціонування ЗМІ та людях, причетних до них	відсутні тексти для читання
13.	Музеї Львова крізь століття: віч-на-віч з історією. Лінгвокраїнознавчий словник-довідник. Укладачка: Іванна Фецько	• ергоніми культурно-освітні: назви музеїв	• назви музеїв – мовні одиниці, дуже місткі в плані культурно-історичної інформації, позаяк позначувані ними об'єкти є водночас і місцями акумулювання та збереження цінних артефактів, і науково-дослідними осередками, водночас вони є маркерами туристичної привабливості того чи того регіону і країни загалом	•до реєстру словника входять назви всіх музеїв м. Львова, у т. ч. і тих, що є автономними частинами більших установ, як-от музеї при вищих навчальних закладах або ж частини Львівського історичного музею тощо	•у кожній словниковій статті подано відомості з історії створення музею, багатство експозиції та фондів, адреси і телефони для довідок, фото фасаду та одної з експозиційних залів	науково-популярні / науково-довідкові тексти, а також інтернет-матеріали для авдіювання *** науково-популярна / довідкова література, інтернет-ресурси

14.	Тасмниці ДНК музеїв Івано- Франків- щини. Лінгвокра- їнознавчий словник- довідник. Укладачка: Іванна Фецько	<i>те ж</i>	<i>те ж</i>	•у словнику вміщено назви всіх музеїв Івано-Франків- щини, у т. ч., приватних, а також музеїв при різних навчальних закладах	<i>те ж</i>	<i>те ж</i>
-----	---	-------------	-------------	--	-------------	-------------

**LINGUOCULTURAL DICTIONARY
OF UKRAINIAN PROPER NAMES (2005–2025):
HISTORY OF CREATION AND DEVELOPMENT PROSPECTS**

Halyna Tymoshyk

*Ivan Franko National University of Lviv
Professor Ivan Kovalyk Ukrainian-language department
1 Universitetska Str., room 234, 79001, Lviv, Ukraine
phone: 032 239 47 17
e-mail: halyna.tymoshyk@gmail.com
https://orcid.org/0000-0001-7402-9808*

Dariya Yakymovych-Chapran

*Ivan Franko National University of Lviv
Department of Applied Linguistic
1 Universitetska Str., room 233, 79001, Lviv, Ukraine
phone: 032 239 43 55
e-mail: darusja.jak@gmail.com
https://orcid.org/0000-0002-6887-4076*

The article is devoted to a review of more than 20 years of work by the academic staff of the Department of Ukrainian Applied Linguistics at Ivan Franko National University of Lviv in the field of educational lexicography – specifically, the work on the “Linguocultural Dictionary of Ukrainian Proper Names” (2005–2025). It describes all currently available volumes of the Dictionary, each presenting a distinct thematic group of onymic lexis. The progress of work on the Dictionary is documented with precision – from the inception of the idea (in late 2001) to the 2020 publication of a modern-format edition (Ivanna Fetsko’s linguocultural dictionary-handbook on the museums of Lviv). A detailed analysis has been conducted on the theoretical developments in educational linguocultural lexicography, as well as the practical achievements of the authors of various volumes of the Dictionary. It has been established that, in light of changes in extralinguistic reality, it would be advisable to adjust the wordlist and the content of certain dictionary entries in the already published volumes. Furthermore, there is a need to expand the coverage of other thematic groups of onymic lexis that have not been previously addressed from a linguocultural perspective. Based on the analysis of a wide range of scientific studies regarding the importance of using texts in linguodidactics, the article emphasizes the expediency of compiling an additional volume – a reader (chrestomathy) – that would contain a selection of texts of various styles and genres in which the onymic lexis described in the Dictionary is actualized. In conclusion, the general concept for a consolidated collective “Linguocultural Dictionary of Ukrainian Proper Names” is outlined, and it is proposed to publish the already issued thematic groups of the Dictionary on the website of the Department of Ukrainian Applied

Linguistics. Furthermore, the idea of implementing the Department's collective lexicographical work into electronic corpora of the Ukrainian language (e.g., GRAC) is considered appropriate to make these resources accessible to a wider audience.

Key words: educational lexicography, linguocultural studies, linguocultural dictionary, onymic lexis, proper names, dictionary entry, illustrative material, reading texts.

*Стаття надійшла до редакції 23.01.2026
доопрацьована 26.01.2026
прийнята до друку 31.01.2026*